वि दे ह ꯩরিদেহ Videha **বিদেহ** **http://www.videha.co.in** **विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका Videha: Ist Maithili Fortnightly eJournal** রিদেহ: প্রথম মৌথিনী পাক্ষিক ঙা পত্রিকা রিদেহ: মৌথিনী সাহিৎ খান্দানন: মান্নষীমিহ সংস্কৃতাম্ 'রিদেহ' ३৪৯ ম খঁক ০১ জ্নাগ ২০২২ (রর্ষ ১৩ মাস ১৭৩ খঁক ३৪৯)
'vidḛːɦə' ३४९ mə ə^{n}kə ०१ ɟulɑːi २०२२ (vərʂə १५ mɑːsə १७५ ə^{n}kə ३४९)

aːi ə^{n}kəmeː əcʰiː-

१. gəɟeːndr̪ə ʈʰɑːkurə- s^{n}gʰə loːkə seːvɑː ɑːjoːgə/ biɦɑːrə loːkə seːvɑː ɑːjoːgəkə pəriːkʂɑː leːlə maːit̪ʰiliː (ənivɑːrjə ɑː aːiccʰikə) ɑː ɑːnə aːiccʰikə viʂəjə ɑː sɑːmɑːnjə ɟɲɑːnə (ə^{n}greːɟiː mɑːd̪ʰjəmə) ɦeːt̪u sɑːmigriː [eːnə.ʈiː.eː.- juː.ɟiː.siː.-neːʈə-maːit̪ʰiliː leːlə seːɦoː] [STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)] [FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI ALSO]

२. gəd̪jə

२.१.gəɟeːndr̪ə ʈʰɑːkurə- səɟʰijɑː roːpəni (s^{n}pɑːd̪əkə d̪ɑː. prəmoːd̪ə kumɑːrə)- ४३ ʈɑː biːɦəni kət̪ʰɑː leːkʰəkəkə səɟʰijɑː s^{n}grəɦəkə səmiːkʂɑː

२.२.rəbiːndr̪ə nɑːrɑːjəɳə miɛrə- mɑːt̪r̪bʰuːmi (upənjɑːsə)-७mə kʰeːpə

२.३.gəɟeːndr̪ə ʈʰɑːkurə- d̪ə .... pʰɑːilsə

२.४.ɟɲɑːnəvərd̪d̪ʰənə k^{n}ʈʰə- kʂə t̪rə ɟɲə

२.५.ɛəɛikɑː^{n}t̪ə kərɳə- biːɦəni kət̪ʰɑː-bəd̪ə◌ːkɑː bʰəkt̪ə

३. pəd̪jə

३.१.rɑːɟə kiɛoːrə miɛrə- sukʰəsu

३.२.munnɑː ɟiː- kəvit̪ɑː-d̪əlɑːlə

३.३.munnɑː ɟiː- kicʰu t̪ɑː^{n}kɑː

४.st̪riː koːnɑː

४.१.kəlpənɑː ɟʰɑː- pɑːnə

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

४.२.subʰəd̪rɑː miɛrə bʰɑːvjɑː- २ t̪ɑː biːɦəni kət̪ʰɑː

Go to the link below for download of old issues of VIDEHA Maithili e magazine in .pdf format and Maithili Audio/ Video/ Books/ paintings/ photo files. vid̪eːɦəkə purɑːnə ənkə ɑː ऑd̪ijoː/ viːd̪ijoː/ poːt̪ʰiː/ cit̪rəkəlɑː/ pʰoːt̪oː səbʰəkə pʰɑːilə səbʰə d̪ɑːunəloːd̪ə kərəbɑːkə ɦeːt̪u niːcɑːⁿkə liⁿkə pərə ɟɑːu।

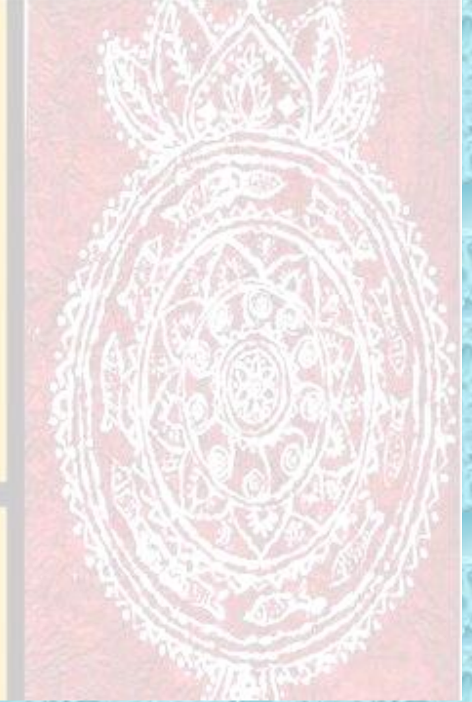
VIDEHA ARCHIVE vid̪eːɦə peːt̪ɑːrə

View Videha googlegroups (since July 2008)

view Videha Facebook Official Group (since January 2008)- for announcements

१.

gəɟeːnd̪rə t̪ʰɑːkurə

Videha e-Learning

....

[sⁿgʰə loːkə seːvɑː ɑːjoːgə/ biɦɑːrə loːkə seːvɑː ɑːjoːgəkə pəriːkʂɑː leːlə maːit̪ʰiliː (ənivɑːrjə ɑː aːiccʰikə) ɑː ɑːnə aːiccʰikə viʂəjə ɑː sɑːmɑːnjə ɟɲɑːnə (əⁿgreːɟiː mɑːd̪ʰjəmə) ɦeːt̪u sɑːmigriː]

………………………………………………………………………………………………………

[eːnə.t̪iː.eː.- juː.ɟiː.siː.-neːʈə-maːit̪ʰiliː leːlə seːɦoː]

[STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)]

[FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI ALSO]

………………………………………………………………………………………………………

[eːnə.t̪iː.eː.- juː.ɟiː.siː.-neːʈə-maːit̪ʰiliː leːlə/ FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI]

NTA_UGC_NET_MAITHILI_01- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

NTA_UGC_NET_MAITHILI_02- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

NTA_UGC_NET_MAITHILI_03 (ɕriː ɕəmbʰu kumɑːrə siⁿɦə d̪vɑːrɑː sⁿkəlit̪ə)

………………………………………………………………………………………………………

juː. piː. eːsə. siː. (meːnsə) ऑpɕənələː maːit̪ʰiliː sɑːɦit̪jə viʂəjəkə ʈeːsʈə siːriːɟə

juː.piː.eːsə.siː. kə priliminəriː pəriːkʂɑː səmpənnə bʰəꜱ geːlə əcʰi। ɟeː pəriːkʂɑːrt̪ʰiː eːɦi pəriːkʂɑːmeː ut̪t̪iːrɳə kərət̪ɑːɦə ɑː ɟⁿ meːnsəmeː ɦunəkərə ऑpɕənələ viʂəjə maːit̪ʰiliː sɑːɦit̪jə ɦeːt̪ənɦi t̪ⁿ oː eːɦi ʈeːsʈə-siːriːɟəmeː səmmilit̪ə bʰəꜱ səkaːit̪ə cʰət̪ʰi। ʈeːsʈə siːriːɟəkə prɑːrəmbʰə prilimsəkə riɟəlʈəkə t̪ət̪kɑːlə bɑːd̪ə ɦoːjət̪ə। ʈeːsʈə-siːriːɟəkə ut̪t̪ərə vid̪jɑːrt̪ʰiː skaːinə kəꜱ editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑː səkaːit̪ə cʰət̪ʰi, ɟⁿ meːləsⁿ pəʈʰeːbɑːmeː əsoːkərɟə ɦoːinɦi t̪ⁿ oː ɦəmərə ɦvɑːʈsəeːpə nəmbərə 9560960721 pərə seːɦoː prəɕnoːt̪t̪ərə pəʈʰɑː səkaːit̪ə cʰət̪ʰi। sⁿgəmeː oː əpənə prilimsəkə eːɖəmiʈə kɑːrɖəkə skaːinə kəeːlə kə̆piː seːɦoː veːriːpʰikeːɕənə leːlə pəʈʰɑːbət̪ʰi। pəriːkʂɑːmeː səbʰə prəɕnəkə ut̪t̪ərə nəɦi d̪eːməjə pəɽaːit̪ə cʰaːikə mud̪ɑː ɟⁿ ʈeːsʈə siːriːɟəmeː vid̪jɑːrt̪ʰiː səbʰə prəɕnəkə ut̪t̪ərə d̪eːt̪ɑːɦə t̪ⁿ

ɦunəka: le:lə ɛre:jəskərə rəɦəṯənɦi। vid̪e:ɦəkə səbʰə ski:mə ɟe:kɑ:ⁿ i:ɦo: pu:rn̪əṯḫ ni:ɕulkə əcʰi।- gəɟe:nd̪rə ṯʰɑ:kurə

sⁿgʰə lo:kə se:vɑ: ɑ:jo:gə d̪vɑ:rɑ: ɑ:jo:ɟiṯə sivilə sərvise:ɟə (mukʰjə) pəri:kʂɑ:, mɑ:iṯʰili: (ɑ:iccʰikə) le:lə ṯe:sṯə si:ri:ɟə/ prəɕnə-pəṯrə- १ ɑ: २

TEST SERIES-1- gəɟe:nd̪rə ṯʰɑ:kurə

TEST SERIES-2- gəɟe:nd̪rə ṯʰɑ:kurə

....

MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL)

UPSC MAITHILI OPTIONAL SYLLABUS

BPSC MAITHILI OPTIONAL SYLLABUS

mɑ:iṯʰili: prəɕnəpəṯrə- ju:.pi:.e:sə.si:. (ɑ:iccʰikə)

mɑ:iṯʰili: prəɕnəpəṯrə- ju:.pi:.e:sə.si:. (ənivɑ:rjə)

mɑ:iṯʰili: prəɕnəpəṯrə- bi:.pi:.e:sə.si:.(ɑ:iccʰikə)

....

mɑ:iṯʰili:kə vərṯəni:

१

mɑ:iṯʰili:kə vərṯəni:- vid̪e:ɦə mɑ:iṯʰili: mɑ:nəkə bʰɑ:ʂɑ: ɑ: mɑ:iṯʰili: bʰɑ:ʂɑ: səmpɑ:d̪ənə pɑ:ṯʰjəkrəmə

bʰɑ:ʂɑ:pɑ:kə

२

mɑ:iṯʰili:kə vərṯəni:me: pərjɑ:pṯə vivid̪ʰəṯɑ: əcʰi। mud̪ɑ: prəɕnəpəṯrə d̪e:kʰəlɑ: uṯṯərə e:kərə vərṯəni: ignu: BMAF001 sⁿ pre:riṯə buɟʰɑ:iṯə əcʰi, se: e:kərə e:kərɑ: e:kə ukʰəɽɑ:ɦɑ:me:

unət̪ɑː-punət̪ɑː d̪ijaːu, t̪ət̪əbeː d̪ʰəri pərjɑːpt̪ə əcʰi। juː.piː.eːsə.siː. kə maːit̪ʰiliː (kəmpələsəriː) peːpərə leːlə seːɦoː iː pərjɑːpt̪ə əcʰi, seː ɟeː vid̪jɑːrt̪ʰiː maːit̪ʰiliː (kəmpələsəriː) peːpərə leːneː cʰət̪ʰi seː eːkərə eːkət̪ɑː ɑːrə pʰɑːst̪ə-riːd̪iⁿgə d̪oːsərə-ukʰəɽɑːɦɑːmeː kərət̪ʰi|

IGNOU ignuː BMAF-001

....

MAITHILI (OPTIONAL)

TOPIC 1 [Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) bʰɑːroːpiːjə bʰɑːʂɑː pərivɑːrə məd̪ʰjə maːit̪ʰiliːkə st̪ʰɑːnə/ maːit̪ʰiliː bʰɑːʂɑːkə ud̪bʰəvə oː vikɑːsə (sⁿskr̩t̪ə, prɑːkr̩t̪ə, əvəɦəʈʈə, maːit̪ʰiliː)]- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 2 (Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 3 (ɟjoːt̪iriːɕvərə, vid̪jɑːpət̪i ɑː goːvind̪əd̪ɑːsə sileːbəsəmeː cʰət̪ʰi ɑː rəsəməjə kəvi cət̪urə cət̪urəbʰuɟə vid̪jɑːpət̪i kɑːliːnə kəvi cʰət̪ʰi। eːt̪əjə səmiːkʂɑː ɕr̩ⁿkʰəlɑːkə prɑːrəmbʰə kərəbɑːsⁿ puːrvə cɑːruː goːʈeːkə ɕəbd̪ɑːvəli: nəvə ɕəbd̪əkə pərjɑːjə sⁿgə d̪eːlə ɟɑː rəɦələ əcʰi। nəvə ɑː purɑːnə ɕəbd̪ɑːvəliːkə ɟɲɑːnəsⁿ ɟjoːt̪iriːɕvərə, vid̪jɑːpət̪i ɑː goːvind̪əd̪ɑːsəkə prəɕnoːt̪t̪ərəmeː d̪ʰɑːrə ɑːoːt̪ə, sⁿgəɦi ɕəbd̪əkoːʂə bəɽʱəlɑːsⁿ kʰɑːⁿʈiː maːit̪ʰiliːmeː prəɕnoːt̪t̪ərə likʰəbɑːmeː d̪ʰɑːkʰə ɑːst̪eː-ɑːst̪eː kʰət̪əmə ɦoːjət̪ə, leːkʰəniːmeː prəvɑːɦə ɑːjət̪ə ɑː succɑː bʰɑːvəkə əbʰivjəkt̪i bʰəjə səkət̪ə।)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 4 (bəd̪riːnɑːt̪ʰə ɟʰɑː ɕəbd̪ɑːvəliː ɑː mit̪ʰilɑːkə kr̩ʂi-mət̪sjə ɕəbd̪ɑːvəliː)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 5 (vaːilju eːd̪iːɕənə- prət̪ʰəmə pət̪rə- loːrikə gɑːt̪ʰɑːmeː səmɑːɟə oː sⁿskr̩t̪i)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 6 (vaːiljuː eːd̪iːɕənə- d̪vit̪iːjə pət̪rə- vid̪jɑːpət̪i)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

TOPIC 7 (vaːiljuː eːd̪iːɕənə- d̪vit̪iːjə pət̪rə- pəd̪jə səmiːkʂɑː- bɑːnəgiː)- gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

TOPIC 8 (vaːilju: eːd̪iːɕənə- prət̪ʰəmə pət̪rə- loːkə gaːt̪ʰaː nɽt̪jə naːʈəkə sⁿgiːt̪ə)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 9 (vaːilju: eːd̪iːɕənə- d̪vit̪iːjə pət̪rə- jaːt̪riː)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 10 (vaːilju: eːd̪iːɕənə- d̪vit̪iːjə pət̪rə- maːit̪ʰiliː raːmaːjəɳə)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 11 (vaːilju: eːd̪iːɕənə- d̪vit̪iːjə pət̪rə- maːit̪ʰiliː upənjaːsə)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 12 (vaːilju: eːd̪iːɕənə- prət̪ʰəmə pət̪rə- ɕəbd̪ə vicaːrə)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 13 (t̪irəɦut̪aː lipikə ud̪bʰəvə oː vikaːsə)- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

ənuləgnəkə-१-२-३ ənuləgnəkə- ४-५

TOPIC 14 (aːd̪ʰunikə naːʈəkəmeː cit̪rit̪ə nird̪ʰənət̪aːkə səməsjaː- ɕəmbʰu kumaːrə siⁿɦə)ः

TOPIC 15 (svaːt̪ⁿt̪rjoːt̪t̪ərə maːit̪ʰiliː kət̪ʰaːmeː saːmaːɟikə səmərəsət̪aː- əruɳə kumaːrə siⁿɦə)

TOPIC 16 (juː. piː.eːsə.siː. maːit̪ʰiliː prət̪ʰəmə pət̪rəkə pəriːkʂaːrt̪ʰiː ɦeːt̪u upəjoːgiː sⁿkələnə, maːit̪ʰiliːkə prəmukʰə upəbʰaːʂaːkə kʂeːt̪rə aː oːkərə prəmukʰə viɕeːʂət̪aː, maːit̪ʰiliː saːɦit̪jəkə aːd̪ikaːlə, maːit̪ʰiliː saːɦit̪jəkə kaːlə-nird̪ʰaːrəɳə- ɕəmbʰu kumaːrə siⁿɦə)

TOPIC 17 (maːit̪ʰiliː aː d̪oːsərə pubərijaː bʰaːʂaːkə biːcəmeː səmbənd̪ʰə (baːⁿglaː, əsəmijaː aː oːɽijaː) [juː.piː.eːsə.siː. sileːbəsə, pət̪rə-१, bʰaːgə-"eː", krəmə-५])- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

TOPIC 18 [maːit̪ʰiliː aː ɦind̪iː/ baːⁿglaː/ bʰoːɟəpuriː/ məgəɦiː/ sⁿt̪ʰaːliː- biɦaːrə loːkə seːvaː aːjoːgə (biː.piː.eːsə.siː.) keːrə siviləseːvaː pəriːkʂaːkə maːit̪ʰiliː (aːiccʰikə) viʂəjə leːlə]- gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

....

GENERAL STUDIES (PRELIMINARY & MAINS)

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

GS (Pre)

TOPIC 1 - gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

GS (Mains)

NCERT-ENVIRONMENT CLASS XI-XII

NCERT PDF I-XII

SANSAD TV

http://prasarbharati.gov.in/

http://newsonair.com/

....

OTHER OPTIONALS

IGNOU eGYANKOSH

....

-gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

२. gəd̪jə

२.१.gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə- səɟʰijɑː roːpəni (sⁿpɑːd̪əkə ɖɑː. prəmoːd̪ə kumɑːrə)- ४३ ʈɑː biːɦəni kət̪ʰɑː leːkʰəkəkə səɟʰijɑː sⁿgrəɦəkə səmiːkʂɑː

२.२.rəbiːnd̪rə nɑːrɑːjəɳə miɕrə- mɑːt̪ɾbʰuːmi (upənjɑːsə)-७mə kʰeːpə

२.३.gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə- d̪ə .... pʰɑːilsə

२.४.ɟɲɑːnəvərd̪d̪ʰənə kⁿʈʰə- kʂə t̪rə ɟɲə

२.५.ɕəɕikaːⁿt̪ə kərɳə- biːɦəni kət̪ʰaː-bəɖə̃kaː bʰəkt̪ə

gəɟeːnd̪rə t̪ʰaːkurə

səɟʰijaː roːpəni (sⁿpaːd̪əkə ɖaː. prəmoːd̪ə kumaːrə)- ४३ t̪aː biːɦəni kət̪ʰaː leːkʰəkəkə səɟʰijaː sⁿgrəɦəkə səmiːkʂaː

१

səɟʰijaː-saːɟʰə biːɦəni kət̪ʰaː sⁿgrəɦə maːneː ४३ t̪aː biːɦəni kət̪ʰaː leːkʰəkə maːneː

१.gʰənəɕjaːmə gʰəneːroː, २.munnaːɟiː, ३.naːraːjəɳəɟiː, ४.prəmoːd̪ə kumaːrə ɟʰaː 'goːkulə ', ५.ɖaː. prəmoːd̪ə kumaːrə, ६.munniː kaːmət̪ə, ७.əməreːɕə kumaːrə laːbʰə, ८.vid̪jaː cənd̪rə ɟʰaː

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

'bəməbəmə', ९.sət̪je:nd̪rə kərɳə, १०.vind̪e:ɕvərə ʈʰɑ:kurə, ११.ɑ:bʰɑ: ɟʰɑ:, १२.ɕivə kumɑ:rə, १३.prijⁿvəd̪ɑ:, १४.məɦɑ:kɑ:nt̪ə prəsɑ:d̪ə, १५.prəbʰɑ:ʂə əkiⁿcənə, १६.ɑ:ɕi:ʂə ənəcinɦɑ:rə, १७.pu:nəmə ɟʰɑ:, १८.ɕubʰrɑ: sⁿt̪o:ʂə, १९.ɟəvɑ:ɦərə lɑ:lə kəɕjəpə, २०.subʰɑ:ʂə kumɑ:rə kɑ:mət̪ə, २१.ni:rəɟə kərɳə, २२.kumɑ:ri: ɑ:rət̪i:, २३.kəlpənɑ: ɟʰɑ:-१ (bo:kɑ:ro:), २४.kəlpənɑ: ɟʰɑ:-२ (pəʈənɑ:), २५.səbit̪ɑ: ɟʰɑ: 'so:ni:', २६.vini:t̪ɑ: ʈʰɑ:kurə, २७.mɹ̩ɳɑ:lə ɑ:ɕut̪o:ʂə, २८.əmərə ʈʰɑ:kurə, २९.məni:ʂɑ: ɟʰɑ:, ३०.ru:bi: ɟʰɑ:, ३१.o:mə prəkɑ:ɕə ɟʰɑ:, ३२.ɦimɑ:d̪ri miɕrə 'ɦimə', ३३.irɑ: məllikə, ३४.kⁿcənə kⁿʈʰə, ३५.rɑ:ɟe:ɕə vərmɑ: 'bʰəvɑ:d̪it̪jə', ३६.misid̪ɑ:, ३७.ɟəjənt̪i: kumɑ:ri:, ३८.kəlpənɑ: kumɑ:ri:, ३९.sɑ:ⁿt̪vənɑ: miɕrɑ:, ४०.nənd̪əni: ɟʰɑ:, ४१.bʰuvəne:ɕvərə cɑ:urəsijɑ: 'bʰune:ɕə', ४२.əmərə kɑ:nt̪ə lɑ:lə ɑ: ४३.d̪i:pɑ: miɕrɑ:। २३ go:ʈə puruʂə ɑ: २० go:ʈə məɦilə bi:ɦəni kət̪ʰɑ:kə əcʰi i: sⁿgrəɦə।

sⁿgrəɦəkə puruʂə bi:ɦəni kət̪ʰɑ:kɑ:rə

१.gʰənəɕjɑ:mə gʰəne:ro:, २.munnɑ:ɟi:, ३.nɑ:rɑ:jəɳəɟi:, ४.prəmo:d̪ə kumɑ:rə ɟʰɑ: 'go:kulə ', ५.d̪ɑ:. prəmo:d̪ə kumɑ:rə, ६.əməre:ɕə kumɑ:rə lɑ:bʰə, ७.vid̪jɑ: cənd̪rə ɟʰɑ: 'bəməbəmə', ८.sət̪je:nd̪rə kərɳə, ९.vind̪e:ɕvərə ʈʰɑ:kurə, १०.ɕivə kumɑ:rə, ११.məɦɑ:kɑ:nt̪ə prəsɑ:d̪ə, १२.prəbʰɑ:ʂə əkiⁿcənə, १३.ɑ:ɕi:ʂə ənəcinɦɑ:rə, १४.ɟəvɑ:ɦərə lɑ:lə kəɕjəpə, १५.subʰɑ:ʂə kumɑ:rə kɑ:mət̪ə, १६.ni:rəɟə kərɳə, १७.mɹ̩ɳɑ:lə ɑ:ɕut̪o:ʂə, १८.əmərə ʈʰɑ:kurə, १९.o:mə prəkɑ:ɕə ɟʰɑ:, २०.rɑ:ɟe:ɕə vərmɑ: 'bʰəvɑ:d̪it̪jə', २१.misid̪ɑ:, २२.bʰuvəne:ɕvərə cɑ:urəsijɑ: 'bʰune:ɕə', २३.əmərə kɑ:nt̪ə lɑ:lə।

sⁿgrəɦəkə məɦilɑ: bi:ɦəni kət̪ʰɑ:kɑ:rə

१. munni: kɑ:mət̪ə, २.ɑ:bʰɑ: ɟʰɑ:, ३.prijⁿvəd̪ɑ:, ४.pu:nəmə ɟʰɑ:, ५.ɕubʰrɑ: sⁿt̪o:ʂə, ६.kumɑ:ri: ɑ:rət̪i:, ७.kəlpənɑ: ɟʰɑ:-१ (bo:kɑ:ro:), ८.kəlpənɑ: ɟʰɑ:-२ (pəʈənɑ:), ९.səbit̪ɑ: ɟʰɑ: 'so:ni:', १०.vini:t̪ɑ: ʈʰɑ:kurə, ११.məni:ʂɑ: ɟʰɑ:, १२.ru:bi: ɟʰɑ:, १३.ɦimɑ:d̪ri miɕrə 'ɦimə', १४.irɑ: məllikə, १५.kⁿcənə kⁿʈʰə, १६.ɟəjənt̪i: kumɑ:ri:, १७.kəlpənɑ: kumɑ:ri:, १८.sɑ:ⁿt̪vənɑ: miɕrɑ:, १९.nənd̪əni: ɟʰɑ:, ɑ: २०.d̪i:pɑ: miɕrɑ:।

məɦilɑ: bi:ɦəni kət̪ʰɑ: le:kʰəkəkə i: sⁿkʰjɑ: ɑ:ɦlɑ:d̪əkɑ:ri: əcʰi। ɑ: t̪əi le:lə səmpɑ:d̪əkəkə əpəkʂə d̪ɹ̩ʂʈiko:ɳə prəɕⁿsəni:jə əcʰi। səmpɑ:d̪əkəkə əpəkʂə rəɦəbə əkʰəno: mɑ:it̪ʰili:me: e:kəʈɑ: guɳə sənə əcʰi, se: kəʂʈəkɑ:ri: d̪ʰəri əvəɕjə əcʰi।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

४३ goːʈə leːkʰəkəkə ८६ ʈɑː biːɦəni kət̪ʰɑːkə səɟʰijɑː-sɑːɟʰə roːpəni bʰeːlə əcʰi।

gʰənəɕjɑːmə gʰəneːroːkə “əcʰoːpə” maːit̪ʰiliːkeːⁿ soːⁿgərə d̪əs ʈʰɑːɽʱə rəkʰəbɑːkə səmpɑːd̪əkiːjə prəjɑːsə d̪isə ləkʂit̪ə ɦuəeː bɑː naːi mud̪ɑː kəʈɑːɦə əcʰi t̪ⁿ munnɑːɟiːkə “pʰoːkəsə!” kʰəʈə-miʈʰɑːɦə। nɑːrɑːjəɳəɟiːkə “kuɕələ” rɑːɟəmoːɦənə ɟʰɑː keːrə biːɦəni kət̪ʰɑː “cələɦə”(d̪eːkʰuː vid̪eːɦəkə ६७mə biːɦəni kət̪ʰɑː viɕeːʂɑːⁿkə https://videha123.files.wordpress.com/2010/10/videha_01_10_2010.pdf) sənə mɑːnəvə prəkɽt̪ikeːⁿ d̪eːkʰəbaːit̪ə əcʰi ɑː eːkkeː plə◌ɪ̆ʈəpərə əcʰi। seː biːɦəni kət̪ʰɑːmeː seːɦoː plə◌ɪ̆ʈə ɦoːit̪ə əcʰi ɑː eːkkeː plə◌ɪ̆ʈəpərə d̪uː t̪ərəɦəkə biːɦəni kət̪ʰɑː liːkʰələ ɟɑː səkaːieː seː sid̪d̪ʰə bʰeːlə। prəmoːd̪ə kumɑːrə ɟʰɑː “goːkulə”kə biːɦəni kət̪ʰɑː əlⁿkɽt̪ə ɑː klɑːsikələ d̪ɕjəkə nirmɑːɳə kəraːit̪ə əcʰi, seː biːɦəni kət̪ʰɑːmeː t̪əkərə pələkʰət̪i naːi, seː kəɦaːibəlɑː gələt̪ə sid̪d̪ʰə bʰeːlɑː। maːit̪ʰiliːkeːⁿ soːⁿgərə d̪əs ʈʰɑːɽʱə rəkʰəbɑːkə səmpɑːd̪əkiːjə prəjɑːsəkə səmpɑːd̪əkə ɖə◌ɪ̆ prəmoːd̪ə kumɑːrəkə ५ ʈɑː biːɦəni kət̪ʰɑː aːi sⁿgrəɦəmeː əcʰi। ɑː seː bəccɑː ucit̪eː kəɦaːi cʰənɦi ɟeː mɑːjəkeːⁿ birəjɑːniː naːi bənəbəs əeːlaːi t̪ⁿ oː picʰəɽələ bʰeːlə t̪ⁿ oːɦoː guːgələ, klɑːsəruːmə ɑː piː.piː.ʈiː ɑː kid̪əni səbʰə naːi buɟʰəneː koːroːnɑː-pəɕcɑːt̪ə kɑːləmeː picʰəɽələ bʰeːlɑːɦə। munniː kɑːmət̪əkə pʰeːminiɟmə “gərlsə ɦə◌ɪ̆sʈələ”kə “pʰeːrəsⁿ d̪eːɦəkeːⁿ svət̪ⁿt̪rə kərəbɑːkə prəjɑːsə” sⁿ pəriləkʂit̪ə ɦoːit̪ə əcʰi। seː biːɦəni kət̪ʰɑː pʰeːminiɟmə leːkʰənə leːlə seːɦoː aːuɟɑːrə bənəbɑːkə joːgjət̪ɑː rəkʰaːit̪ə əcʰi। əmərəːɕə kumɑːrə lɑːbʰəkə “kərikiː”meː iː mət̪ə ɑːrə puʂʈə bʰeːlə əcʰi- “pəɽʱi likʰi neː laːikə ɑː koːi bəɽəkɑː noːkəriː lɑːgi neː ɟɑːikə!”, ɑː seː kɑːriːsⁿ goːrə ɦeːbɑːkə nəvə mələɦəmə cʰiː, ɑː t̪əkʰənə bəsrə ɦeːraːimeː koːnoː maːugət̪i naːi ɦəeːt̪ə। vid̪jɑː cənd̪rə ɟʰɑː “bəməbəmə” preːmə-piɕɑːcəsⁿ əpəneː grəsit̪ə cʰət̪ʰi “mɑːpʰə kəs səkiː t̪ⁿ”meː; ɑː kəkkɑːkeːⁿ aːimeː oː sɑːnɦaːit̪ə cʰət̪ʰi “prəbʰɑː”meː ɑː aːi piɕɑːceːkeːⁿ sət̪jeːnd̪rə kərɳə bɑːbɑːɟiːkə “d̪imɑːgə pʰuːɟəbə” kəɦaːit̪ə cʰət̪ʰi….. ənt̪imə sət̪jə। vind̪eːɕvərə ʈʰɑːkurə d̪ʰəri purɑːt̪ənə loːkə cʰət̪ʰi ɦunəkɑː neː beːʈɑːkə bəd̪əmɑːɕiː “soːkɑːɟə”meː pəsinnə cʰənɦi ɑː neː put̪oːɦukə bəd̪əmɑːɕiː “bəɦəsələ kənijɑː” meː। ɑːbʰɑː ɟʰɑː keːrə “lɑːɟə” purukʰəkə naːit̪ikət̪ɑːkə pəribʰɑːʂɑːpərə coːʈə əcʰi। ɕivə kumɑːrə seːɦoː “pʰərməliʈiː”meː pərivɑːrəmeː nəvə ərt̪ʰəvjəst̪ʰɑːkə vɑːt̪ɑːvərəɳəmeː ɦoːit̪ə ɟʰəmeːləkeːⁿ cinɦit̪ə kəraːit̪ə cʰət̪ʰi। prijəmvəd̪ɑː “svɑːbʰimɑːnə”meː- “beːʈiː keːrə vivɑːɦəkə muːljə”kə viroːd̪ʰəmeː cʰət̪ʰi। məɦɑːkɑːnt̪ə prəsɑːd̪ə “goːliː”meː prəd̪ʰɑːnəmⁿt̪riːkə “moːnəkə bɑːt̪ə”kə

go:li:sⁿ t̪ulənɑ: kəra:it̪ə cʰət̪ʰi, ɦⁿ prəd̪ʰɑ:nəmⁿt̪ri: ɕəbd̪əkə o: prəjo:gə na:i ke:ne: cʰət̪ʰi। prəbʰɑ:ʂə əkiⁿcənə vivɑ:ɦəsⁿ ʈʰɑ:me: pu:rvə mo:nə pəɽɑ:it̪ə upənəjənə sⁿskɑ:rəkə səmbənd̪ʰəme: “kəpərəcʰillɑ:” likʰa:it̪ə cʰət̪ʰi। ɑ:ɕi:ʂə ənəcinɦɑ:rəkə “st̪ʰit̪i” vivɑ:ɦə-pu:rvə ɑ: vivɑ:ɦə pəɕcɑ:t̪ə st̪ri:kə əvəst̪ʰɑ:pərə əcʰi t̪ⁿ pu:nəmə ɟʰɑ: “upəd̪e:ɕə”kə mɑ:d̪e:ⁿ pʰəricʰɑ: d̪a:i cʰət̪ʰi ɟe: ko:nɑ: lo:kəkə upəd̪e:ɕə ɑ: kərəni: me: ənt̪ərə ɦo:i cʰa:i। ɕubʰrɑ: sⁿt̪o:ʂə “mo:lə bʰɑ:və” me: purukʰəkə vi:bʰət̪ʂə ru:pə d̪e:kʰəba:i cʰət̪ʰi ɑ: sⁿge: nɑ:ri:kə bʰit̪ərəkɑ: ɕəkt̪i se:ɦo:। ɟəvɑ:ɦərə lɑ:lə kəɕjəpə “kukkurə”me: mɑ:likə ɑ: kukkurəkə məno:viɟɲɑ:nəme: ɟɑ:it̪ə cʰət̪ʰi ɑ: “ɦi:ro:”me: se:ksəpijərə sənə “gulɑ:bə gulɑ:be: sənə sugⁿd̪ʰit̪ə rəɦət̪ə bʰəne: o:kərə nɑ:mə kicʰu ɑ:rə bʰəꜱ ɟɑ:jə” nɑ:mə-cəli:sɑ:pərə likʰa:i cʰət̪ʰi। subʰɑ:ʂə kumɑ:rə kɑ:mət̪ə “ko:ɖə vərɖə”kə mɑ:d̪ʰjəməsⁿ d̪e:kʰəba:i cʰət̪ʰi ɟe: be:ʈi:kə ɟənməkə səmɑ:cɑ:rə lo:kəke:ⁿ prəsənnə kəra:it̪ə cʰa:i mud̪ɑ: səmɑ:ɟəkə gʰəʈənɑ:kə ɖəre: o: o:kərɑ: ɟənmə na:i d̪e:məꜱ cɑ:ɦa:ie:। munnɑ: prəsənnə bʰe:lɑ:ɦə mud̪ɑ: sud̪ʰɑ: ʈe:li:viɟənə səmɑ:cɑ:rə d̪e:kʰi cint̪it̪ə bʰəꜱ ge:li:। ni:rəɟə kərɳə “pʰɑ:d̪ərsə ɖe:” ke:rə mɑ:d̪ʰjəməsⁿ kuʈilət̪ɑ:pərə prəɦɑ:rə kəra:i cʰət̪ʰi। kumɑ:ri: ɑ:rət̪i:kə “ɟi:vənəsⁿgi:” mud̪ɑ: st̪ri:-purukʰəkə pət̪ni:-pət̪i ru:pəme: səɦəme:lu: ɦe:bɑ:kə se:ɦo: ɑ:sə bəne:ne: rəkʰa:it̪ə əcʰi। kəlpənɑ: ɟʰɑ:-१ (bo:kɑ:ro:)kə “sⁿt̪ɑ:pə” gⁿgɑ:kə prəd̪u:ʂəɳəpərə ʈippəɳi: əcʰi t̪ⁿ “səppət̪ə” be:ʈɑ: ɑ: sɑ:ⁿjə ke:rə kʰɑ:it̪ə d̪e:kʰi be:ʈi:kə ɑ:kro:ɕəke:ⁿ gəɦiⁿki: nəɟərisⁿ d̪e:kʰəba:it̪ə əcʰi। kəlpənɑ: ɟʰɑ:-२ (pəʈənɑ:) “pʰe:səbukijɑ: ɟinəgi:” me: vɽd̪d̪ʰɑ:vəst̪ʰɑ:kə səməsjɑ:kə sⁿgə pʰe:səbukə po:sʈəpərə sⁿge: ʈippəɳi: kəꜱ ɟɑ:it̪ə cʰət̪ʰi, se: bi:ɦəni kət̪ʰɑ:me: cʰo:ʈə ɑ:kɑ:rəkə bɑ:d̪o: d̪u:ʈɑ: plə̆ĩʈə sⁿge: səmɑ:ɦit̪ə bʰəꜱ səka:ie: se:ɦo: sid̪d̪ʰə kəra:i cʰət̪ʰi। səbit̪ɑ: ɟʰɑ: “so:ni:”kə st̪ri:-vimərɕə “na:ut̪ə”me: d̪e:kʰɑ:rə ɦo:it̪ə əcʰi, bʰu:kʰə purukʰəke:ⁿ pəɦine: ləga:it̪ə cʰa:i ki:? vini:t̪ɑ: ʈʰɑ:kurəkə “səməjə ke:rə mɑ:rələ” ’səməjəkə pʰe:rə’ bʰu:kʰəkə mɑ:d̪ʰjəsⁿ bət̪e:bɑ:kə prəjɑ:sə t̪ʰikə। mɽɳɑ:lə ɑ:ɕut̪o:ʂəkə “nju:ʈənə ke: t̪ʰərɖə lə̆ĩ” li:və-inə rile:ɕənəme: rəɦəniɦɑ:ri st̪ri:kə d̪əɕɑ: d̪e:kʰəba:it̪ə əcʰi mud̪ɑ: səmɑ:pənə vivəɕət̪ɑ:sⁿ na:i mud̪ɑ: krijɑ:-prət̪ikrijɑ: (“nju:ʈənə ke: t̪ʰərɖə lə̆ĩ”)kə mɑ:d̪ʰjəsⁿ kəra:it̪ə əcʰi o:nɑ: krijɑ:-prət̪ikrijɑ: ɕəbd̪əkə prəjo:gə o: na:i kəra:it̪ə cʰət̪ʰi kɑ:rəɳə mit̪ʰilɑ:me: e:t̪e:kə sɑ:kʂərət̪ɑ: t̪ⁿ ɑ:bije: ge:lə cʰa:i ɟe: “nju:ʈənə ke: t̪ʰərɖə lə̆ĩ” kəɦəne: lo:kə o:kərə ərt̪ʰə “krijɑ:-prət̪ikrijɑ:” buɟʰi ɟe:t̪a:i। əmərə ʈʰɑ:kurə “nɑ:mə uccə kɑ:nə buccə” me: “bəɽɑ: ɦuɑ: t̪o: kjɑ: ɦuɑ: ɟa:ise: pe:ɽə kʰəɟu:rə” ke:rə ərt̪ʰə pʰəricʰəba:it̪ə cʰət̪ʰi। məni:ʂɑ: ɟʰɑ: “niput̪rə” ke:rə mɑ:d̪ʰjəməsⁿ e:kke: go:ʈe:kə ’əpənɑ: kɑ:” ɑ: ’ənəkɑ: kɑ:lə’ d̪unu: kɑ:lə d̪u: t̪ərəɦəkə vjəkt̪it̪və ɦo:e:bə d̪e:kʰəba:it̪ə cʰət̪ʰi। rubi: ɟʰɑ: “ɑ:sə”me: mɑ:jə ɑ: bəccɑ:kə d̪u: pərist̪ʰit̪ime: ɦəʈʰə ɑ: “ʈugərə” me: mənukkʰə ɑ: pəɕu

d̪ʊnu: kə e:kke: sənə kəʂʈə ənubʰəvə kərəba:kə vive:cəna: ke:ne: cʰət̪ʰi। o:mə prəka:ɕə ɟʰa: ke:rə “purəna: d̪əla:nə”- “nəvə gʰərə uʈʰe:, pura:nə gʰərə kʰəse:” ke:rə vipəri:t̪ə purəna: d̪əla:nəkə kʰəsəba:kə kət̪ʰa: na:i vərənə ciʈa:ikə ɟo:ʈəkə a:ɕrəjə-st̪ʰa:nəkə kət̪ʰa: əcʰi। bi:ɦəni kət̪ʰa:kə i: səmi:ci:nə ənt̪ə əcʰi, ɦunəkərə “spe:ɕələ pərəmiʈə” ɟe: vid̪e:ɦə ma:it̪ʰili: viɦəni kət̪ʰa: [vid̪e:ɦə səd̪e:ɦə ५] me: sⁿkəlit̪ə bʰe:lə cʰələ se:ɦo: əɦi: t̪ərəɦəkə kəbi:rə-uləʈəba:si: sənə əcʰi। bi:ɦəni kət̪ʰa:kə ənt̪ə əɦi: t̪ərəɦəkə ɦe:ba:kə ca:ɦi:, se: gəpə ɦəmə bi:ɦəni kət̪ʰa:kə səmi:kʂa:ɕa:st̪rə [vid̪e:ɦə səd̪e:ɦə ५] me: likʰəne: cʰi:। ɦima:d̪ri miɕrə “ɦimə” ke:rə “əd̪ʰika:rə” me: sa:su-put̪o:ɦukə ut̪əra:ca:uʈi: vərɳit̪ə əcʰi। ira: məllikə “pi:ʈə nə ɟa:ne: ko:jə” me: d̪ʊkʰə bisərəba:kə le:lə ra:t̪i bʰəri ɟa:ⁿt̪ə pisəba:kə ud̪a:ɦərəɳə d̪əꜱ bi:ɦəni kət̪ʰa:me: məno:va:iɟɲa:nikə viɕle:ʂəɳə kərəba:kə kʂəmət̪a:ke:ⁿ d̪e:kʰəba:it̪ə cʰət̪ʰi, ra:t̪i ka:ʈəbə mo:ɕkilə ɦo:i cʰa:i, d̪inə t̪ⁿ kəʈi ɟa:i cʰa:i। kⁿcənə kəɳʈʰə bəra:bəri:me: bi:ɦəni kət̪ʰa:kə ənt̪ə ɦa:sjəsⁿ kəra:it̪ə cʰət̪ʰi। ra:ɟe:ɕə vərma: “bʰəva:d̪it̪jə” vərt̪əma:nəkə bʰu:t̪ə bənəbə a: pʰe:rə d̪ʊnu:me: viva:d̪ə ɦəe:bə ke:rə ma:d̪ʰjəmə sⁿ kicʰu a:rə kəɦi ɟa:i cʰət̪ʰi। mənukkʰə ro:lə bəd̪ələla:pərə əpənə vica:ro: əɦina: t̪ⁿ bəd̪əla:it̪ə əcʰi। misid̪a: əpənə bi:ɦəni kət̪ʰa: “səpəna:” se:ɦo: a:i gəpəke:ⁿ sa:ɦit̪jə, rəcəna: a: ra:ɟəni:t̪i ke:rə t̪i:nə sⁿkəlpəna:kə ma:d̪ʰjəməsⁿ pa:ⁿcə pa:ⁿt̪ime: pʰəricʰa: d̪əi cʰət̪ʰi।ɟəjənt̪i: kuma:ri:kə bo:ld̪ə bi:ɦəni kət̪ʰa: əcʰi “kʰa:uⁿɟʰi:”, t̪a:məsəme: kice:nəme: bərt̪ənə pəʈəkəbəsⁿ ɕuru: bʰe:lə i: bi:ɦəni kət̪ʰa: gʰəre:lu: səɦa:jika: so:ni: ke:rə st̪ri: viməɾɕəsⁿ ɕuru: bʰe:lə mud̪a: mələkini: re:kʰa: se:ɦo: o:i viməɾɕəkə ɦi:sə cʰət̪ʰi o:t̪əꜱ ɟa: kəꜱ kʰət̪əmə, a: i: kərəba:kə sa:mərt̪ʰjə, ɟəkəra: e:pe:ksə-səma:pənə kəɦi səka:i cʰia:i, le:kʰika:me: cʰənɦi। kəlpəna: kuma:ri:kə “ɟʰəma:rələ mo:nə” ɦissa:-bəkʰəʈa:pərə ke:nd̪rit̪ə əcʰi। sa:ⁿt̪vəna: miɕre: d̪ʰəri “bʰəgəvət̪i: ɟənəmə le:li:” me: st̪ri:kə səməsja: le:lə st̪ri:je: d̪o:kʰi: ba: st̪ri:jo: d̪o:kʰi: bəɟa:it̪ə suna:it̪ə cʰət̪ʰi। nənd̪ini: ɟʰa: mud̪a: “bʰəd̪əba:” me: e:kəra: unəʈi d̪a:it̪ə cʰət̪ʰi a: sa:sukə prəgət̪iɕi:lə ɦe:ba:kə prəma:ɳə prəst̪ut̪ə kəra:it̪ə cʰət̪ʰi। bʰuvəne:ɕvərə ca:urəsija: “bʰune:ɕə” əpənə “səɦəmət̪ə” me: bəkət̪ʰo:t̪ʰi:ke:ⁿ prəjukt̪ə kəra:it̪ə ɦa:sjə ut̪pənnə kəra:it̪ə cʰət̪ʰi a: səe:ɦə əmərə ka:nt̪ə la:lə əpənə “e:mə a:rə pi:” me: kəra:it̪ə cʰət̪ʰi। d̪i:pa: miɕra:ke:ⁿ buɟʰələ cʰənɦi ɟe: “cəla:kə” be:ɕi: st̪ri: ɦo:it̪ə əcʰi mud̪a: kəɦa:i cʰət̪ʰi “purukʰe: ɦo:it̪ə ɦe:t̪a:i” a: se: kəɦi d̪ʰe:rə ra:sə ka:ɟə purukʰəsⁿ kərəba: la:it̪ə cʰət̪ʰi।

३

səɟʰijɑː roːpəni (səɟʰijɑː biːɦəni kət̪ʰɑː-sⁿgrəɦə) keːrə səmpɑːd̪əkə d̪ə◌ॅ. prəmoːd̪ə kumɑːrə aːi sⁿgrəɦəkə bʰuːmikɑːmeː biːɦəni kət̪ʰɑːkə guɳəkə viʂəjəmeː likʰaːit̪ə cʰət̪ʰi ɟeː "eːkərɑː meː eːgoː paːigʰə kət̪ʰɑːkə səbə guɳə ɦoːicʰə। ɟeːnɑː kət̪ʰoːpəkət̪ʰənə, vɑːt̪ɑːvərəɳə, ɕilpə, t̪ət̪ʰjəkə gɑːⁿbʰiːrjə, udd̪eːɕjə ɑː prɑːsⁿgikət̪ɑː ɑːd̪i।"

ɦunəkərə biːɦəni kət̪ʰɑːkə nəpənɑː əcʰi kəʈʰoːrə ruːpəsⁿ १०० ɕəbd̪ə ɟeː pəɽʱələ ɟɑː səkəjə २ minəʈəmeː- eːnɑːmeː २ minəʈə nuːɖəlsəkə viɟɲɑːpənə moːnə pəɽənɑːi svɑːbʰɑːvikə। ɦunəkərə səmpɑːd̪əkiːjə sɑːmərt̪ʰjə əcʰi ɟeː kicʰu ɦɑːsjə t̪ⁿ kicʰu gəmbʰiːrə, kicʰu st̪riː-vimərɕə t̪ⁿ kicʰu koːroːnɑː ɑː pʰeːsəbukə sənd̪ərbʰit̪ə səbʰə t̪ərəɦəkə biːɦəni-kət̪ʰɑː oː aːi sⁿgrəɦəmeː d̪eːləni। seː ɦɑːsjə kəɳikɑː seːɦoː sⁿd̪ərbʰəjukt̪ə rəɦəlɑːpərə biːɦəni kət̪ʰɑːkə ruːpəmeː cinɦit̪ə ɑː sⁿkəlit̪ə bʰəऽ səkaːit̪ə əcʰi (d̪eːkʰuː biːɦəni kət̪ʰɑːkə səmiːkʂɑːɕɑːst̪rə-vid̪eːɦə səd̪eːɦə ५) oː seː sidd̪ʰə keːləni। əʂʈɑːd̪ʰjɑːjiːkə bʰɑːʂjə oːkərə ɑːkɑːrəkə kəeːkə guɳɑː beːɕiː ɑːkɑːrəmeː kəeːlə ɟeːbɑːkə kʰəgət̪ɑː oːkərə rəcənɑːkə moːʈɑːmoːʈiː ५ səjə bərkʰəkə bɑːd̪eː ənubʰuːt̪ə bʰeːlə ɑː seː bʰeːboː kəeːlə। t̪əɦinɑː aːi sⁿgrəɦəkə biːɦəni kət̪ʰɑː səbʰəkə səmiːkʂɑː sⁿgrəɦəkə ɦiːsəkə ruːpəmeː naːi vərən svət̪ⁿt̪rə ruːpeːⁿ seːɦoː ɟⁿ kəeːlə ɟɑːjə t̪ⁿ oː səbʰə əpənə ɑːkɑːrəsⁿ kəeːkə guɳɑː beːɕiː st̪ʰɑːnə cʰeːkət̪ə। ɑː seː aːi sⁿgrəɦəkə sⁿkəlit̪ə biːɦəni kət̪ʰɑː səbʰəkə viɕeːʂət̪ɑː əcʰi ɑː t̪i leːlə sⁿkələnəkərt̪ɑː-səmpɑːd̪əkə d̪ʰənjəvɑːd̪əkə pɑːt̪rə cʰət̪ʰi।

əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

rəbiːnd̪rə nɑːrɑːjəɳə miɕrə- mɑːt̪ɽbʰuːmi (upənjɑːsə)-७mə kʰeːpə

६

nɑːgəpərvət̪əpərə cⁿd̪rikɑː ɟɑːit̪ə-ɟɑːit̪ə əd̪ʰəməru bʰəeː geːlə rəɦət̪ʰi। ɦunəkərə sɑːⁿsə ɟoːrə-ɟoːrəsⁿ cəli rəɦələ cʰələni । muⁿɦəsⁿ lɑːrə-poːʈɑː kʰəsi rəɦələ cʰələni । səbʰəkeː bʰeːlɑːikə ɟeː ɑːbə iː nəɦi bⁿcət̪iːɦə। t̪ɑːbeː nɑːgə bɑːbɑː seːɦoː oːt̪əeː pəɦuⁿci geːlɑːɦə।

"ɦəmə kət̪əe: ɑ:bi ge:ləɦuⁿ?"-ɑ:ⁿkʰi kʰo:lit̪əɦi cⁿd̪rikɑ: bəɟəli:ɦə। ɦunəkərə cɑ:ru: kɑ:t̪ə lo:kəkə kərəmɑ:nə lɑ:gi ge:lə cʰələ। sɑ:uⁿse: ɟɑ:nəki: d̪ʰɑ:məsⁿ lo:gə səbʰə ɟuʈi ge:lə rəɦəe:। səbʰəkə mo:nəme: e:t̪əbe: ɟiɟɲɑ:sɑ: rəɦɑ:ikə-"cⁿd̪rikɑ:kə ki: ɦɑ:lə cʰəni? kɑ:li:kɑ:nt̪ə əpənə pət̪ni: gɑ:uri:kə sⁿge: məɦɑ:d̪e:və! məɦɑ:d̪e:və! kəra:it̪ə rəɦət̪ʰi।

mud̪ɑ: sⁿjo:gə kəɦu: ɟe: nɑ:gəbɑ:bɑ: səɦi: səməjəpərə bʰe:ʈi ge:ləkʰinə। o: t̪urⁿt̪ə ɟəɖə◌◌ी-buʈi: d̪e:ləkʰinə। kicʰu ɟʰɑ:ɖə◌pʰu:kə se:ɦo: ke:ləkʰinə। nɑ:gəbɑ:bɑ:kə upəcɑ:rə səɦi: rəɦələ। cⁿd̪rikɑ:ke:ⁿ ɦo:ɕə ɑ:bi ge:ləni। kəni:ke: kɑ:ləkə bɑ:d̪ə cⁿd̪rikɑ: ɑ:ⁿkʰi kʰo:ləli:ɦə।

cⁿd̪rikɑ:ke:ⁿ ɦo:ɕəme: d̪e:kʰi kɑ:li:kɑ:nt̪ə ɑ: gɑ:uri:kə prəsənnət̪ɑ:kə əⁿt̪ə nəɦi cʰələ। o: cⁿd̪rikɑ:ke:ⁿ vɑ:pəsə əpənə gʰərə ləe: ɟəe:bɑ:kə ɦe:t̪u ɑ:gɑ: bəɖʰə◌lɑ:ɦə।

"ʈʰəɦəru:। ɦinəkərə sⁿkəʈə əkʰənə kʰət̪əmə nəɦi bʰe:lə əcʰi। -nɑ:gə bɑ:bɑ: bəɟəlɑ:ɦə।

se: suni kɑ:li:kɑ:nt̪ə o: gɑ:uri: d̪unu: go:ʈe: ʈʰəməki ge:lɑ:ɦə, pʰe:rə sɑ:ɦəsə kəe: pucʰɑ:it̪ə cʰət̪ʰi-

"ɑ:bə ki: səməsjɑ: ɑ:bi ge:lə?"

"ɑ:bi nəɦi ge:lə, əe:le: əcʰi। cⁿd̪rikɑ:kə d̪e:ɦə d̪isə kie:kə nəɦi d̪e:kʰɑ:it̪ə cʰiəni?"- nɑ:gə bɑ:bɑ: bəɟəlɑ:ɦə।

" i: ki: bʰəe: ge:lə? ke:ɦənə uɟɟərə d̪ʰəpə-d̪əpə e:kərə vərɳə cʰələ। e:kərə d̪e:ɦə t̪ⁿ kɑ:ri: siɑ:ɦə bʰəe: ge:lə əcʰi।" –kɑ:li:kɑ:nt̪ə bəɟɑ:it̪ə cʰət̪ʰi। gɑ:uri:ke:ⁿ t̪ⁿ bəkɑ:re: nəɦi pʰuʈəni।

"be:səkə ɦinəkərə prɑ:ɳə bⁿci ge:ləni mud̪ɑ: ɟəɦərə bəɦut̪ə bʰəjɑ:nəkə cʰələ। t̪əkəre: prəbʰɑ:vəsⁿ ɦinəkərə ɕəri:rəkə rⁿgə kɑ:ri: bʰəe: ge:lə əcʰi।"

"i: ʈʰi:kə bʰəe: səkɑ:it̪ə əcʰi ki nəɦi? –kɑ:li:kɑ:nt̪ə bəɟɑ:it̪ə cʰət̪ʰi।

"ɦəmə səbə t̪ⁿ prəjɑ:se: kərəbə ɑ:gɑ: məɦɑ:d̪e:vəpərə nirbʰərə kəra:it̪ə əcʰi।"

"əpəne: səɦi: nid̪ɑ:nə bət̪ɑ:u। ɦəmə səbʰə e:ɦi ɦe:t̪u əpəne:kə bəɦut̪ə ɑ:bʰɑ:ri: rəɦəbə। cⁿd̪rikɑ:kə ɟəɦinɑ: ɟɑ:nə bⁿci ge:lə t̪əɦinɑ: ɦinəkərə ru:pəkə rəkʂɑ: kəe:lə ɟɑ:e:।"

“ɟəɦərə sa:uⁿse: d̪e:ɦə pəsəri ge:lə cʰələ। ɟⁿ kəniko: d̪e:ri: ɦo:it̪ə t̪ⁿ ɦinəkərə pra:ɳə nəɦi bⁿca:it̪ə।"

"kicʰu upɑ:jə kəria:ukə ɟɑ:ɦisⁿ cⁿd̪rika: əpənə ma:ulikə svərupəke:ⁿ prɑ:pt̪ə kərət̪ʰi।"

"ɦəmə əvəɕjə prəjɑ:sə kərəbə।”

"ɦinəkərə d̪e:ɦəkə rⁿgə ʈʰi:kə ɦe:bɑ:kə ɑ:d̪ʰɑ:-ɑ:d̪ʰi: sⁿbʰɑ:vənɑ: əcʰi । "

ɟɑ:ɦisⁿ cⁿd̪rika:kə svɑ:st̪ʰə ʈʰi:kə bʰəe: ɟɑ:ni se: kəe:lə ɟɑ:e: "- kɑ:li:kɑ:nt̪ə bəɟəlɑ:ɦə।

“cⁿd̪rika:kə ilɑ:ɟəme: kicʰu səməjə lɑ:gət̪ə । bəd̪ʰə◌ि◌ja:ⁿ ɦo:e:t̪ə ɟe: o: ɦəmərə ɑ:ɕrəme:me: d̪ɪ:-t̪i:nə d̪inə rəɦi ɟɑ:t̪ʰi।”

"ko:no: ɦərɟɑ: nəɦi । əɦɑ:ⁿ t̪ⁿ ɦunəkərə pit̪ɑ:t̪uljə cʰiəni । ɦunəkərə kəljɑ:ɳəkə ciⁿt̪ɑ: ɦəmərɑ:sⁿ be:si: əpəne: kəe: səka:it̪ə cʰi: ।"- kɑ:li:kɑ:nt̪ə bəɟəlɑ:ɦə।

cⁿd̪rika:kə ɦɑ:lət̪ə d̪e:kʰi ɟəjənt̪ə bəɦut̪ə d̪ukʰi: rəɦət̪ʰi। ɦunəka: ciⁿt̪it̪ə d̪e:kʰi ɑ:cɑ:rjəɟi: kəɦələkʰinə-

"ɟəjənt̪ə əɦɑ:ⁿ bəɦut̪ə ciⁿt̪it̪ə lɑ:gi rəɦələ cʰi:।"

o: ki: bəɟit̪ət̪ʰi? cⁿd̪rika:kə prət̪i ɦunəkərə mo:ɦə kəʂʈəkə kɑ:rəɳə cʰələ। ɑ:cɑ:rjəɟi: t̪ⁿ ɟɲɑ:ni: cʰəlɑ:ɦə। ɦunəkərə mo:nəkə bɑ:t̪ə buɟʰələkʰinə।

"əɦɑ:ⁿ vid̪vɑ:nə cʰi:। bʰɑ:vi: prəvələ ɦo:it̪ə əcʰi। e:kərɑ: ke: ʈɑ:ri səka:it̪ə əcʰi। ilɑ:ɟə cəlie: rəɦələ cʰəni। səməjəkə sⁿge: səbʰə kicʰu əpəne: ʈʰi:kə bʰəe: ɟe:t̪ɑ:ikə । əst̪u, ɦəmərɑ: lo:kənike:ⁿ səɦi: səməjəkə prət̪i:kʂɑ: kərəbɑ:kə cɑ:ɦi: ।"- ɑ:cɑ:rjə bəɟəlɑ:ɦə।

ɑ:cɑ:rjəkə bɑ:t̪ə mɑ:ni ɟəjənt̪ə ɦunəka: sⁿge: ɕɑ:rəd̪ɑ: kuⁿɟə lɑ:uʈi ge:lɑ:ɦə। sⁿge:-sⁿge: ɑ:ɕrəməkə səməst̪ə vid̪jɑ:rt̪ʰi: se:ɦo: lɑ:uʈi ge:lɑ:ɦə। nɑ:gəbɑ:bɑ:kə pərɑ:mərɕə mɑ:ni kɑ:li:kɑ:nt̪ə se:ɦo: gɑ:uri:kə sⁿge: t̪rikuʈə bʰəvənə lɑ:uʈi ge:lɑ:ɦə। o: səbʰə cⁿd̪rika:ke:ⁿ ilɑ:ɟəke:ⁿ prəd̪ʰɑ:nət̪ɑ: d̪e:lət̪ʰi। əsələme: ɦunəkərə rⁿgə t̪ət̪e:kə kɑ:ri: bʰəe: ge:lə cʰələ ɟe: kəkəro: ciⁿt̪ɑ: bʰəe: ɟe:t̪ɑ:ikə, pʰe:rə o: səbʰə t̪ⁿ o:kərə mɑ:t̪ɑ:-pit̪ɑ: rəɦət̪ʰinə। pʰe:rə nɑ:gə

baːbaːpərə ɦunəkaː səbʰəkeːⁿ puːrɳə viɕvaːsə cʰələni। naːgəbaːbaːkeːⁿ ilaːkaːmeː keː nəɦi ɟənaːit̪ə cʰələ? əpənaː kʂeːt̪rəmeː oː bəɦut̪ə jəɕəsviː cʰəlaːɦə।

cⁿd̪rikaːkə sⁿgeː bʰeːlə eːɦi d̪urgʰəʈənaːkə baːd̪ə ɟəjənt̪ə bəɦut̪ə pəreːsaːnə rəɦaːit̪ə cʰəlaːɦə। ɦunəkaː moːnəmeː kət̪əɦu-neː-kət̪əɦu rəɦəni ɟeː ɦunəkeː cələt̪eː cⁿd̪rikaːkə iː ɦaːlə bʰeːləni। neː oː ɦinəkaː ləgə əbit̪ət̪ʰi, neː ɦunəkaː saːⁿpə kəʈit̪əni। d̪inə-raːt̪i oːɦiː viʂəjə səbʰəpərə soːcaːit̪ə rəɦaːit̪ə cʰəlaːɦə।

"əɦaːⁿ bəɦut̪ə pəreːsaːnə laːgi rəɦələ cʰiː ।"-aːcaːrjəɟiː kəɦələkʰinə।

"ɦəmərɑː t̪ⁿ kicʰu pʰuraːit̪eː nəɦi əcʰi। laːkʰə koːɕiɕə kəraːit̪ə cʰiː moːnə rəɦi-rəɦi kəeː oːt̪əɦi pəɦuⁿci ɟaːit̪ə əcʰi।"

"iː niːkə ləkʂəɳə nəɦi əcʰi, ɟəjənt̪ə! əɦaːⁿkeːⁿ vid̪jaːd̪ʰjəjənəpərə d̪ʰjaːnə d̪eːbaːkə caːɦiː। ɕeːʂə vəst̪u gaːuɳə t̪ʰikə।"

ɟəjənt̪ə kicʰu nəɦi baːɟi səkəlaːɦə। ɟəkʰənə d̪uː-t̪iːnə d̪inə eːɦinaː cʰəʈəpəʈə kəraːit̪ə biːt̪ələ t̪ⁿ ɟəjənt̪əkeːⁿ nəɦi rəɦələ geːləni। oː cupəcaːpə naːgə pərvət̪əpərə pəɦuⁿci geːlaːɦə। sⁿjoːgəsⁿ t̪ʰoːɖə◌beː kaːləkə baːd̪ə kaːliːkaːnt̪ə gaːuriːkə sⁿgeː seːɦoː oːt̪əeː əeːlət̪ʰi। oːɦi ʈʰaːmə ɟəjənt̪ə pəreːsaːnə eːməɦərə-oːməɦərə ʈəɦəli rəɦələ cʰəlaːɦə।

"əɦaːⁿ bəɦut̪ə pəreːsaːnə buɟʰaː rəɦələ cʰiː?"- kaːliːkaːnt̪ə pucʰaːit̪ə cʰət̪ʰi।

oː kicʰu nəɦi baːɟi səkəlaːɦə। cⁿd̪rikaːkə svaːst̪ʰəkə ciⁿt̪aːsⁿ ɟəjənt̪əkə ɦaːlət̪ə kʰəraːpə bʰeːlə ɟaː rəɦələ cʰələ। gaːuriːkə d̪ukʰəkə t̪ⁿ əⁿt̪eː nəɦi cʰələ। kaːliːkaːnt̪ə t̪aːioː d̪ʰaːirjə raːkʰəbeː ucit̪ə buɟʰələni। ɦunəkaː naːgə baːbaːpərə viɕvaːsə bənələ rəɦəni। oː moːneː-moːnə ɦənumaːnəɟiːkeːⁿ goːɦəraːbəeː ləgəlaːɦə। naːgəbaːbaːkə prəjaːsəsⁿ cⁿd̪rikaː puːrɳə ʈʰiːkə bʰəeː geːlə rəɦət̪ʰi। ɦunəkaː puːrvə əvəst̪ʰaːmeː d̪eːkʰi kaːliːkaːnt̪ə bəɦut̪ə prəsənnə bʰeːlət̪ʰi। mud̪aː gaːuriː əkʰənoː ɟeːnaː maːnəsikə əvəsaːd̪əmeː ɦoːt̪ʰi।

"aːbə kət̪ʰiːkə ciⁿt̪aːmeː pəɖə◌lə cʰiː?"- kaːliːkaːnt̪ə bəɟəlaːɦə।

"ciⁿt̪aːkə t̪ⁿ baːt̪eː əcʰi। aːkʰirə cⁿd̪rikaːkeːⁿ iː səməsjaː səbʰə kieːkə bʰeːləni? kəɦiːⁿ iː səbʰə kicʰu ʂəɖə◌jⁿt̪rə t̪ⁿ nəɦi əcʰi?"

"əɦɑːⁿkə mɑːt̪ʰɑː t̪ⁿ sədi̪kʰənə uləʈeː soːcaːit̪ə rəɦaːit̪ə əcʰi। eːkəʈɑː d̪urgʰəʈənɑː cʰəlaːikə ɟəkərə əⁿt̪ə bʰəeː geːlə। ɑːbə eːɦipərə beːsiː mɑːt̪ʰɑːpəcciːkə koːnoː aːucit̪jə nəɦi əcʰi।"

kɑːliːkɑːnt̪ə kəɦaːit̪ə cʰət̪ʰi-

"ɦəmərɑː loːkəni əɦɑːⁿkə bəɦut̪ə ɽːɳiː cʰiː । kəɦi nəɦi eːɦi məɦɑːnə upəkɑːrəkə bəd̪əlɑː ɦəmə səbʰə koːnɑː səd̪ʰɑː səkəbə? "

"eːɦimeː upəkɑːrəkə koːnə bɑːt̪ə bʰeːlaːikə । ɦəmə t̪ⁿ nit̪jə eːɦənə kɑːɟə kərit̪eː rəɦaːit̪ə cʰiː । iː t̪ⁿ sⁿjoːgə bʰeːlə ɟeː ɦəmərɑː əpəneː loːkənikə seːvɑːkə əvəsərə seːɦoː bʰeːʈələ । cⁿd̪ɽikɑː puːrɳə svəst̪ʰə bʰəeː geːliːɦə । ɦinəkɑː ləeː kəeː ɑːbə koːnoː ciⁿt̪ɑːkə bɑːt̪ə nəɦi əcʰi । "- nɑːgə bɑːbɑː bəɟəlɑːɦə। kɑːliːkɑːnt̪ə ɑː gaːuriː nɑːgə bɑːbɑːkeːⁿ bəɦut̪ə d̪ʰənjəvɑːd̪ə d̪eːləni। cⁿd̪ɽikɑː ɑːbə pəɦineːsⁿ beːsiː suⁿd̪ərə ləgaːit̪ə cʰəliːɦə। nɑːgəbɑːbɑːkeːⁿ prəɳɑːmə kəeː oː əpənə mɑːt̪ɑː-pit̪ɑːkə sⁿgeː t̪ɽikuʈə bʰəvənə laːuʈi geːliːɦə। ɟəjənt̪ə əsəgəreː ɕɑːrəd̪ɑːkuⁿɟə vɑːpəsə cəli geːlət̪ʰi।

əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

gəɽʱə-nɑːrikeːlə upənjɑːsə-t̪rəjiːkə pəɦilə upənjɑːsə "səɦəsrəɕiːrʂɑː" kə bɑːd̪ə d̪oːsərə upənjɑːsə

gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

d̪ə .... pʰɑːilsə

१

ɦəmərə nɑːmə cʰiː………..ɑː gɑːmə “gəɽʱə nɑːrikeːlə”

ɕukrə d̪inə ऑpʰisəsⁿ d̪əsə bəɟeː rɑːt̪imeː gʰurələɦuⁿ t̪ⁿ ɖeːrɑː pəɦuⁿcit̪eː beːʈiː svɑːgət̪ə keːləkə। buɟʰɑː geːlə ɟeː ruːsələ əcʰi। pucʰəliaːi ɟeː kiː bʰeːlə t̪ⁿ oː moːnə pɑːɽələkə ɟeː əɟʰukɑː sineːmɑː d̪eːkʰəbɑːkə proːgrɑːmə cʰəlaːi। ɦəmərə eːɦi ɟəvɑːbəpərə ki d̪eːriː bʰəƨ geːlə əcʰi ɑː t̪ʰɑːkələ cʰiː, oː soːpʰɑːpərə muⁿɦə gʰumɑː kəƨ baːisi geːlə ɑː kət̪ʰukə ut̪t̪əreː naːi d̪iəeː। kənijɑːⁿkeːⁿ kəɦəlijənɦi ɟeː kɑːlɦi sineːmɑː cəlaːi cələbə seː naːi ɦeːt̪aːi kɑːrəɳə ८-११ bəlaː ɕoː t̪ⁿ kʰət̪əmə bʰəƨ geːlə ɦeːt̪aːi। oː beːʈiːsⁿ pucʰi kəƨ oːt̪əɦijeːsⁿ cikəri kəƨ kəɦələnɦi ɟeː əɦaːⁿ əɟʰukɑː prə◌̆misə keːneː rəɦiaːi। ɦⁿ prə◌̆misə t̪ⁿ keːneː rəɦiaːi, t̪əkərɑː puːrɑː t̪ⁿ kəraːijeː pəɽət̪ə। pʰeːrə moːnə pəɽələ ɟeː sərəkaːrə nɑːiʈə ɕoː d̪eːkʰeːbɑːkə ənuməti̪ t̪ʰijeːʈərə səbʰəkeːⁿ d̪eːneː cʰaːi, seː ɑːi kɑːlɦi ११ sⁿ २ bəɟeːkə ɕoː seːɦoː d̪eːkʰi səkaːi cʰiː। “buːkə mɑːi ɕoː” sɑːiʈəpərə ऑnəlɑːinə ʈikəʈə kəʈeːlaːuⁿ ɑː seː d̪eːkʰi beːʈiːkə rusəbə kʰət̪əmə bʰeːlaːi। beːʈɑː,

kənijaːⁿ ɑː mɑːⁿ t̪iːnuː goːʈeː t̪aːijaːrə bʰəƨ ɟɑːi geːlɑː ɑː sineːmoː ɟeː pəɽi lɑːgələ seːɦoː sənəgərə। sɑːləmeː eːkkeː d̪uː ʈɑː t̪ⁿ niːkə sineːmɑː bənaːi cʰaːi bə̆ːliːvuɖəmeː।

d̪uː bəɟeː rɑːt̪ime: sineːmɑː d̪eːkʰi kəƨ gʰuri rəɦələ cʰəlaːuⁿ, rəst̪aːme: gaːɽiːkə lɑːiʈə eːkəʈɑː bəɽəkɑː ɦoːrɖiⁿgəpərə pəɽəlaːi, ɑː oːɦəne: bəɦut̪ə rɑːsə ɦoːrɖiⁿgə əbaːit̪ə geːlə।

oːi ɦoːrɖiⁿgə səbʰəpərə rɑːɟəkə məɦilɑː mukʰjəmⁿt̪riːkə kəniː əgəraːjələ sənə əbʰəjəmud̪rɑːbəlɑː pʰoːʈoː cʰəlaːi। oːnɑː t̪ⁿ beːʈiːsⁿ beːɕiː rəniⁿgə kəmeːɳʈriː ɦəməɦiːⁿ kəraːi cʰiː, rəst̪aːkə səbʰəʈɑː ciːɟəkə vist̪ut̪ə vivərəɳə d̪aːit̪ə gaːɽiː cələbaːi cʰiː, kəkʰəno: kɑːlə ɟəkʰənə d̪unu: ɦaːt̪ʰə cʰoːɽi kʰissɑː ɑːgu: bəɽʱəbaːi cʰiaːi t̪ⁿ oː ʈoːkit̪o: əcʰi ɑː səɽəkəkə səbʰəʈɑː kaːnuːnə, reːɖə-lɑːiʈə, griːnə lɑːiʈə, ɟeːbrɑː krə̆ːsiⁿgə, səbʰəʈɑː oː buɟʰəbəƨ ləgaːieː। mud̪ɑː aːi ɦoːrɖiⁿgə səbʰəkeːⁿ ɦəmə ənəʈʰɑː d̪eːliaːi iː soːcikəƨ ɟeːɟⁿ kəɦəbaːi t̪ⁿ unəʈeː sunɑː d̪eːt̪ə ɟeː iː səbʰə ɦəmərɑː buɟʰəleː əcʰi। mud̪ɑː aːibeːrə se: naːi bʰeːlə। ɕiːsɑː kʰoːli kəƨ oː əcərəɟəƨⁿ ɦəmərɑːsⁿ pucʰələkə-

“iː kəkərə pʰoːʈoː cʰiaːi d̪aːid̪iː?”

“iːɦoː naːi buːɟʰələ əcʰi, pʰələnɑː d̪iːd̪iː mukʰjəmⁿt̪riːkə pʰoːʈoː cʰijənɦi iː”।

“məri geːləkʰinɦə kiː? kəɦijɑː?”

kəniː kaːlə t̪ⁿ ɦəmərɑː buɟʰəbaːme: naːi ɑːeːlə ɑː ɟəkʰənə ɑːjələ t̪ⁿ t̪ət̪eːkə ɦⁿsiː lɑːgələ ɟeː gaːɽiː cəleːnɑːi muɕkilə। mɑːⁿ kənijaːⁿ ɑː beːʈaːkeːⁿ kəɦəlijənɦi ɟeː iː kit̪aːbəme: pəɽʱaːieː ɟeː muilɑːkə bɑːd̪ə bəɽəkɑː pʰoːʈoː ɑː muːrt̪i bənaːi cʰaːi se: eːkərɑː bʰeːlaːi ɟeː məri geːliːɦə mukʰjəmⁿt̪riː ɑː skuːləme: eːkko: d̪inəkə cʰuʈʈiː naːi bʰeːʈələ। mud̪ɑː ɑːi kaːlɦi t̪ⁿ ɟibit̪eːme: bəɽəkɑː pʰoːʈoː ɑː muːrt̪i səbʰə bənəƨ lɑːgələ cʰaːi। ɦəmərɑː sⁿgeː səbʰə peːʈə pəkəɽi kəƨ ɦⁿsəƨ ləgəlaː। beːʈi: ɦət̪əprəbʰə səbʰəkeːⁿ d̪eːkʰaːit̪ə rəɦələ। t̪əkʰəne: ɦəmərə pʰoːnəkə gʰəɳʈiː bɑːɟələ ɑː ɦəmə ɟeːbiːsⁿ pʰoːnə nikɑːlənəɦije: rəɦiː t̪əkʰəneː oː ɦəmərɑː d̪isə iɕaːrɑː kəƨ kəjə sʈiːjəriⁿgəpərə d̪ʰjaːnəd̪eːbɑː ləƨ kəɦələkə t̪ⁿ ɦəmə gaːɽiːkeːⁿ səɽəkəkə kaːt̪ə ləgaː kəƨ gaːɽiː ʈʰaːɽʱə kəƨ leːlaːuⁿ।

“suːt̪ələ cʰəlaːuⁿ kiː, uʈʰɑː d̪eːlaːuⁿ।”- pʰoːnəmeːsⁿ əbaːɟə bəɦərɑːieː।

"naːi, eːt̪eː ɟəld̪iː kəɦɑːⁿ suːt̪aːi cʰiː, ki koːnoː ɟəruːriː gəpə əcʰi?", d̪uː bəɟeː rɑːt̪i kəs ऑpʰisəkə ɦɑːkimə binɑː kɑːɟeːkə pʰoːnə kieː kərət̪ə, seː ɟəkərɑː iⁿst̪iⁿkt̪ə kəɦaːi cʰaːi t̪əɦinɑː pucʰɑː geːlə cʰələ।

"eːmsəkə t̪rəँmɑː seːnt̪ərə ɑːbi səkaːi cʰiː, ɑːu t̪ⁿ pʰeːrə ɑːgɑːⁿ gəpə ɦeːt̪aːi"।

d̪eːrɑː pəɦuⁿci, kəpət̪ɑː bəd̪əli kəs uːbərəkeːⁿ bəɟəbaːi cʰiː, əpənə gɑːt̪iː ləs ɟɑːjəbə t̪ⁿ pɑːrkiⁿgə bʰeːt̪ət̪ə ɑːki naːi seː soːci kəs। geːt̪əpərə ut̪əri kəs ɟəkʰəneː t̪rəँmɑː seːnt̪ərəkə bʰiːt̪ərə ɟɑːi cʰiː t̪ⁿ əbɑːɟə əbaːieː-

"sərə, eːmɦərə cʰiː ɦəmə"। ɦəmərə iⁿspeːkt̪ərə səɦaːibə gɑːləkeːⁿ ɦɑːt̪ʰəsⁿ sɑːt̪əneː ɦəmərɑː ɕoːrə kəraːi cʰət̪ʰi।

"əɦuːⁿ eːt̪aːi cʰiː, ɦɑːkimə bəɟeːneː cʰət̪ʰi, t̪eːⁿ ɦəmə ɑːjələ cʰiː"।

"ɦəməreː d̪uɑːreː bəɟeːneː cʰət̪ʰi, ət̪aːikə kəs d̪eːləkə gunɖɑː səbʰə"।

"kət̪əs, koːnɑː?"

oː əpənə gɑːləpərəsⁿ ɦɑːt̪ʰə ɦət̪əbaːi cʰət̪ʰi t̪ⁿ gɑːlə d̪uː t̪ukət̪iː d̪unuː d̪isə bʰeːlə d̪eːkʰɑːit̪ə əcʰi।

ɦəmərə "ɦɑːⁿ, ɦɑːⁿ"kəɦəlɑː ut̪t̪ərə oː d̪ʰət̪əpʰət̪ɑː kəs əpənə ɦɑːt̪ʰəsⁿ gɑːləkeːⁿ sɑːt̪i laːi cʰət̪ʰi।

ɦəmə kəɦaːi cʰieːnɦi- "əɦinɑː keːneː rəɦuː, əɦɑːⁿkeːⁿ əpənə gɑːlə d̪eːkʰɑː naːi pət̪i rəɦələ əcʰi t̪eːⁿ əɦɑːⁿkeːⁿ pət̪ɑː naːi əcʰi ɟeː …."। cupə bʰəs ɟɑːi cʰiː।

"kət̪eː kɑːləsⁿ eːt̪əs cʰiː?"

"eːkə gʰənʈɑːsⁿ cʰiː। ɟəkʰənə ɑːi.ɟiː., d̪iː.ɑːi.ɟiː. səɦaːibə səbʰə kəniː kɑːlə pəɦineː eːlɑː t̪əkʰənəsⁿ kəniː d̪ʰjɑːnə d̪eːləkəɦeːⁿ। iːɦoː səbʰə kiː kərət̪aːi, d̪eːkʰaːi naːi cʰiaːi bʰiːt̪ə"।

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

eːkəʈɑː ɖə◌̆ĭkʈərə ɦunəkɑː bəɟɑːkeːⁿ ləs ɟɑːi cʰənɦi eːkəʈɑː koːʈʰəliːmeː। oːi koːʈʰəliːkə bɑːɦərə səbʰə ɦɑːkimə ɟəmɑː cʰət̪ʰi, səbʰə gəmbʰiːrə mud̪rɑː bəneːneː cʰət̪ʰi। loːkələ t̪ʰɑːnɑː bəlɑː səbʰə seːɦoː ɑːbi geːlə əcʰi। t̪ʰɑːnɑː bəlɑː səbʰə səɦəʈi kəs ɦəmərɑː ləgə ɑːbi geːlə।

d̪əroːgɑːɟiː ɦəmərɑː əpənə moːbɑːilə nikɑːli eːkəʈɑː viː.ɖiː.oː. d̪eːkʰəbɑːi cʰət̪ʰi।

"d̪eːkʰuː ɑːi gunɖɑː səbʰəkeːⁿ, ɦəməreːpərə pɑːt̪ʰərə pʰeːki rəɦələ əcʰi"।

ɦəvələd̪ɑːrə səɦɑːibə ʈipələkʰinɦə ɟeː oːi sɑːrəkeːⁿ ɦuɟuːrə ɟeːlə pəʈʰɑː d̪eːləkʰinə, səbʰəʈɑː gəɟeːriː-cərəsiː səbʰə cʰɑːi। koːnoː ɖəreː-bʰərə nɑːi ɦoːi cʰɑːi। ɦuɟuːreː kəs moːʈərəsɑːikilə t̪ʰɑːneːpərəsⁿ coːrɑː leːləkənɦi, t̪əkərə əkʰəni d̪ʰəri pət̪eː nɑːi cələlə cʰɑːi।

ɦəmə d̪əroːgɑːɟiːsⁿ pucʰəlijənɦi- "əɦɑːⁿkeːⁿ kiː ləgɑːieː, kiː iː lə◌̆ĭ eːɳɖə ɑ̆ĭrɖərəkə gəpə cʰɑːi ɑːki ɑ̆ĭpʰisəkə kɑːɟəsⁿ eːkərə koːnoː səmbənd̪ʰə cʰɑːi"?

oː kəɦɑːi cʰət̪ʰi ɟeː mɑːmilɑːmeː peːⁿcə cʰɑːi। t̪əɦəkiːkɑːt̪ə t̪ⁿ ɟəbərəd̪əst̪ə ɖʰⁿgəsⁿ ɦeːt̪ɑːi। mud̪ɑː oː seːɦoː kəɦɑːi cʰət̪ʰi ɟeː moːʈɑː-moːʈiː iː "lə◌̆ĭ ɑː ɑ̆ĭrɖəreː"kə səməsjɑː cʰiɑːi। mud̪ɑː d̪eːkʰuː t̪əɦəkiːkɑːt̪əmeː kiː nikəlɑːieː…

iⁿsəpeːkʈərə səɦɑːibəkə gɑːlə siːbi d̪eːlə geːlə cʰənɦi। insəpeːkʈərə səɦɑːibə ɦəmərɑː kəɦɑːi cʰət̪ʰi ɟeː gɑːlə t̪ⁿ d̪uː ʈukəɽiː bʰəs geːlə cʰəlɑːi seː ɦunəkɑː buɟʰəleː nɑːi cʰələnɦi, siːlɑːkə bɑːd̪ə ɖə◌̆ĭkʈərə əeːnɑː d̪eːkʰeːneː cʰələnɦi seː d̪eːkʰi kəs pət̪ɑː cələlənɦi।

səbʰə ɦɑːkimə əpənɑː-əpənɑː gʰərə d̪isə bid̪ɑː bʰeːlɑː। sərəkɑːriː gɑːɽiː iⁿspeːkʈərə sɑːɦɑːibə kəs ləs geːlənɦi ɑː ɦəmə uːbərəkeːⁿ pʰoːnə ləgeːlɑːuⁿ।

……………………………………………………………………………………………….

əgilɑː d̪inə bʰoːreː-bʰoːrə ɑ̆ĭpʰisə geːlɑːuⁿ t̪ⁿ ərd̪əliː iɕɑːrɑːmeː kəɦələkə ɟeː eːkəʈɑː inəpʰə◌̆ĭrmərə ɑːjələ əcʰi। ɦəmə kəɦəliɑːi ɟeː kəkəroːsⁿ bʰeːⁿʈə kərɑː d̪ɑːit̪iɑːi, eːt̪eːkə goːʈeː ɑ̆ĭpʰisəmeː əcʰi t̪ⁿ kəɦələkə ɟeː kəɦɑːieː ɟeː əɦiːⁿsⁿ bʰeːⁿʈə kərət̪ə, kəɦɑːieː ɟeː ɦəmərə ilɑːkɑːkə ɦɑːkimə cʰət̪ʰi, ənəkɑːpərə oːkərɑː bʰəroːsə nɑːi cʰɑːi।

"ɦəmərə ilɑːkɑːkə cʰiː? kət̪ukkɑː cʰiː? nɑːmoː-gɑːmə bət̪ɑː d̪eːləkə kiː?"

"nɑːmə t̪ⁿ naːi bət̪eːləkə mud̪ɑː kəɦələkə ɟeː gɑːməkə nɑːmə kəɦi d̪ɟjaːunɦə ɦɑːkiməkeːⁿ, əpəneː bəɟɑː leːt̪ɑː। gɑːməkə nɑːmə ɟeː kəɦələkə seː vicit̪reː…. kid̪ənə t̪ⁿ … "gəɽʱə nɑːrikeːlə"!"

२

kəeːkə d̪inə biːt̪i geːlə, d̪eːtɑː, d̪eːtɑː, d̪eːtɑː…

baːileːⁿsə ɕiːtə, eːkseːlə pʰɑːilə, pʰeːkə əkɑːuntə, pʰeːkə inəvoːisə..

pʰeːrə səbʰə pʰeːkə əkɑːuntə leːlə eːkətɑː kənəsoːlid̪eːteːd̪ə inəvoːisə..ɑː t̪əisⁿ bənələ trɑːjələ baːileːⁿsə… ɑː seː d̪eːtɑː geːlə cɑːrtərd̪ə əkɑːunteːntə ləgə। ɑː t̪əkʰənə bənələ ऑd̪iteːd̪ə baːileːⁿsə ɕiːtə.. pəkijɑː bəlɑː!

"eːt̪eːkə sɑːməgriː əɦɑːⁿ ləgə əcʰi, əɦɑːⁿ koːnoː paːigʰeː loːkə cʰiː, kɑːrənə koːnoː sⁿgət̪ʰənəkə cʰoːtə-cʰiːnə loːkəkə ɦɑːt̪ʰəmeː eːt̪eːkə d̪eːtɑː naːi eːt̪ɑːi। gəɽʱə-nɑːrikeːlə eːkətɑː rəɦəsjə cʰaːi ɑː iː rəɦəsjeː cʰiaːi iː d̪unijɑːⁿ"।

"ɦəməɦuːⁿ cʰiː eːkətɑː rəɦəsjeː। gəɽʱə-nɑːrikeːləkə kərɟə। ɦəmə səbʰətɑː gəpə kəɦəbə, kicʰuoː nukɑːeːbə naːi əɦɑːⁿsⁿ, seː səməeː ɑːeːt̪ə। eːkəbeːrə ɟəkʰəneː ɕuruː kəs d̪eːlaːuⁿ əɦɑːⁿ iː kɑːɟə, t̪əkʰəneː ɦəmə niɕcint̪ə bʰəs geːlaːuⁿ। ɦəmərɑː buɟʰələ cʰələ ɟeː ənəkɑː iː d̪eːtɑː d̪eːkʰeːbaːi t̪ⁿ oː buɟʰəboː kərət̪ə ɑːki naːi, ɑː ɟⁿ buɟʰi kəjə d̪eːrɑː baː bikɑː ɟɑːjə। ɑːikə baːd̪ə ɦəmərɑː ɑː əɦɑːⁿkə bʰeːⁿtə naːi ɦəeːt̪ə, koːnoː suːcənɑːkə ɑːd̪ɑːnə-prəd̪ɑːnə ɑːikə baːd̪ə ɑːbə d̪ɑːrkə-veːbə tɑː pərə ɦəeːt̪ə"।

……………………………………

ɑː oː cəli geːlə।

oːkərɑː ɟit̪ɑːeːbə ɦəmə।

oː ɟiːt̪ət̪ə t̪ⁿ ɟiːt̪əbə ɦəmə।

eːt̪eːkə suːcənɑː, eːt̪eːkə d̪ʰəri kʰəsi geːlə luːkəkə suːcənɑː?

su:cəna: ɑ: d̪e:t̪ɑ: bəni ge:lə əcʰi bəɽəkɑ: kʰe:lə। səbʰəke:ⁿ bu:ɟʰələ cʰɑ:i səbʰət̪ɑ: gəpə ɑ: səbʰə gəbəd̪i̪: mɑ:rəne: əcʰi bɑ:isələ।

d̪ərə..

kijo: e:kərə kɑ:rəɳə gʰər-d̪vɑ:rə-pərivɑ:rəke:ⁿ bəcɑ:e:bə kəɦɑ:ie:, pʰɑ:imili: bəlɑ: cʰi:, əpənə nɑ:i t̪ⁿ pərivɑ:rəkə cint̪ɑ: t̪ⁿ kərɑ:ie: pəɽət̪ə, t̪ⁿ əpənɑ: le:lə nɑ:i pərivɑ:rəkə le:lə d̪e:rɑ:it̪ə cʰi:… o:kərɑ: ki: cʰɑ:i, ne: ɑ:gu: nɑ:t̪ʰə ne: pɑ:cʰu: pəgəɦɑ:…

ɑ: kijo:-kijo: ɦo:it̪ə əcʰi bət̪ɑ:ɦə, ne: əpənə cint̪ɑ: ɑ: ne: pərivɑ:rəkə.. bɑ:uɑ:it̪ə cʰɑ:i o:kərə pərivɑ:rə…

kijo: kəni: kɑ:ləme: t̪ʰəmɦi ɟɑ:it̪ə əcʰi kijo: ko:no: pɑ:igʰə d̪urgʰəʈənɑ:kə bɑ:d̪ə t̪ʰəmɦɑ:it̪ə əcʰi ɑ: kijo: kicʰuə bʰəs ɟɑ:u t̪ʰəmɦit̪e: nɑ:i əcʰi… ɑ: e:ɦəno: lo:kə səbʰə əcʰi ɟəkərɑ: sⁿgə d̪urgʰəʈənɑ: ɦo:it̪e: nɑ:i cʰɑ:i.. se: o: kie: t̪ʰəmɦət̪ə.. buɟʰɑ:i cʰɑ:i ɟe: o:kərə bəɽəkət̪i ɦo:it̪ə cʰɑ:i əd̪ʰəlɑ:ɦə kɑ:ɟə ke:ne:..,.

lɑ:gi rəɦələ əcʰi ɟe: ko:no: ənɦɑ:rə t̪ərəɦəɽi me: ut̪ərələ ɟɑ: rəɦələ cʰi:, si:ɽʱi: ni:cɑ:ⁿ d̪isi ɟɑ:i cʰɑ:i, pəɦine: kəni:-məni: iɟo:t̪ə, pʰe:rə ɟʰələpʰələ, pʰe:rə rɑ:t̪i sənə ənɦɑ:rə ɑ: pʰe:rə ənɦɑ:rə guɟə-guɟə, ɑ:gipərəkə kʰɑ:pəɽikə əd̪ʰo:bʰɑ:gə…

iɟo:t̪ə ko:no: ɑ:sə nɑ:i? ɑ: ɟⁿ ɑ:bi ɟɑ:e:t̪ə iɟo:t̪ə t̪ⁿ bʰəs nɑ:i ɟɑ:i ɑ:nɦərə…

iɟo:t̪əsⁿ d̪e:rɑ: rəɦələ lo:kə?

ənɦɑ:re:me: lɑ:gi rəɦələ cʰɑ:i mo:nə ɑ:ki ləgɑ: rəɦələ əcʰi mo:nə…

ɑ: ɟe: əcʰi bət̪ɑ:ɦə?

ɕo:nit̪əkə rəŋə d̪e:kʰɑ: pəɽi rəɦələ əcʰi d̪e:t̪ɑ:me:, ɕo:nit̪ə-ɕo:nit̪ɑ:me:… mud̪ɑ: ɕo:nit̪əkə rəŋə se:ɦo: kɑ:ri:, ənɦɑ:rə-guɟɟə… ɕo:nit̪ə t̪ⁿ ɦo:it̪ə əcʰi lɑ:lə ʈuɦə-ʈuɦə… mud̪ɑ: ɑ:i d̪e:t̪ɑ:ke:ⁿ ɦəmərɑ: ləgə əbɑ:it̪ə-əbɑ:it̪ə d̪e:ri: bʰəs ge:lɑ:i.. lɑ:lə-rəŋə be:si: gɑ:ɽʱə bʰe:ne: kɑ:ri: bʰəs ɟɑ:i cʰɑ:i, ɑ: d̪e:ri: bʰe:ne: se:ɦo:…

d̪e:ri: kie: bʰe:lɑ:i? bət̪ɑ:ɦə lo:kəkə kəmi: t̪ⁿ kəɦijo: nɑ:i cʰəlɑ:i ɑ:i lo:kəme:… mud̪ɑ: ləgɑ:ie: ɟe: ɑ:bə bʰəs ge:lə cʰɑ:i, ɑ: se: nɑ:i rəɦit̪ɑ:i t̪ⁿ e:t̪e:kə ɕo:nit̪ə jukt̪ə d̪e:t̪ɑ:, e:t̪e:kə mɑ:t̪rɑ:me:

koːnɑː t̪ʰəkijɑː ɟəit̪aːikə? ɑː ɟⁿ rəɦəboː kərit̪aːikə t̪ⁿ t̪əkərə rəŋə lɑːlə rəɦit̪aːikə, gərəmə rəɦit̪aːikə, kɑːriː-pəpəɽiː pəɽələ naːi rəɦit̪aːikə।

siːɽʱiː pəɦuⁿci geːlə əcʰi t̪ərəɦəɽimeː… t̪eːɦənə blaːikə-ɦoːləmeː ɟət̪əꜱ ɟɑː kəꜱ səbʰə kicʰu gurut̪əvɑːkərʂəɳəkə əd̪ʰiːnə bʰəꜱ ɟɑːit̪ə əcʰi, ɟəkərə məd̪ʰjə vicit̪rə ɑːkr̥t̪i əcʰi ɟənmə ləꜱ leːneː, ɖeːrɑːoːnə ɑː d̪ʰvəni ut̪pənnə kəraːit̪ə… ɟeːnɑː səmud̪rəmeː uʈʰələ əcʰi cəkrəvɑːt̪ə…

səbʰə ɑːkr̥t̪i gʰeːrə laːit̪ə əcʰi ɦəmərɑː… pəɦineː ɦəmərə gəpə sunuː t̪ⁿ pəɦineː ɦəmərə… ɦə᷈spiːʈələmeː ɟeː ɦɑːlət̪ə ɦoːit̪ə cʰaːi ɖə᷈kʈərəkə, roːgiː səbʰə ɟəkʰənə gʰeːrəneː rəɦaːi cʰɑːi oːkərɑː… oːt̪əꜱ t̪ⁿ roːgiːkə səŋə oːkərə pərivɑːrəkə loːkə seːɦoː rəɦaːi cʰaːi, mud̪ɑː eːt̪əꜱ t̪ⁿ mɑːt̪rə roːgiːjeː ʈɑː cʰaːi..

pəɦilə pʰɑːilə

“səbʰə mɑːnaːieː ɟeː eːkəʈɑː d̪aːiviːjə ɕəkt̪i ɦoːi cʰaːi, səbʰə t̪ərəɦeːⁿ niːkə, səbʰəsⁿ beːɕiː ɟɑːnəkɑːrə ɑː səbʰəsⁿ beːɕiː ɕəkt̪iɕɑːliː, ɟəkərɑːmeː koːnoː əvəguɳə nəɦi əcʰi, ɟeː səbʰə ʈʰɑːmə ənubʰəvə kəeːlə ɟɑː səkəjə ɑː ɟeː əcʰi səbʰəʈɑː baːust̪ukə ɟɲaːt̪aː əcʰi। mud̪ɑː pʰeːrə d̪uʂʈə ɕəkt̪ikə koːnə t̪ərəɦeːⁿ vjɑːkʰjaː ɦəeːt̪ə? pʰeːrə koːnɑː ɦoːieː d̪uʂʈə kr̥t̪i, kieː ɦoːməeː d̪aːit̪ə əcʰi oː iː d̪uʂkr̥t̪i”?

ənɦɑːrəsⁿ nikəli rəɦələ iː əbɑːɟə, d̪ərɕənəkə eːkəʈɑː səməsjɑːkeːⁿ ənaːit̪ə əcʰi। nɑːmə cʰijaːi goːpə kumɑːrə।

“səbʰə ɦəmәreː d̪oːkʰiː mɑːnaːit̪ə əcʰi, mud̪ɑː d̪oːkʰiː kəeːkə t̪ərəɦəkə ɦoːit̪ə cʰaːi, eːkəʈɑː ɦoːi cʰaːi gaːiⁿgəsʈərə, eːkəʈɑː nəksələ ɑː eːkəʈɑː ɑːt̪ⁿkəvɑːd̪iː ɑː eːkəʈɑː ɦəməroː səbʰə sənə loːkə”।

“t̪iːnuːmeː ɦəmərɑː leːkʰeːⁿ koːnoː ənt̪ərə naːi cʰaːi, ɟeː rɑːɟjəkə virud̪d̪ʰə ɕəst̪rə uʈʰeːləkə seː bʰeːlə d̪oːkʰiː, ɑː t̪əkərɑː bʰeːʈət̪aːi səɟɑː”।

“mud̪ɑː ɟⁿ gaːiⁿgəsʈərə kəɦəeː ɟeː oː d̪eːɕəbʰəkt̪ə əcʰi ɑː əɦɑːⁿkeːⁿ nəksələ ɑː ət̪ⁿkəvɑːd̪iːkə virud̪d̪ʰə əpənə səɦəjoːgə d̪eːt̪ə, t̪əkʰənə”?

“t̪əkʰənə oːkərə səɦəjoːgə laːit̪ə cʰiː ɦəmə, mud̪ɑː oːisⁿ oːkərə keːləɦɑː mɑːpʰə naːi ɦoːi cʰaːi। ɦⁿ, oːkərɑː pəɕcɑːt̪aːpəkə eːkəʈɑː əvəsərə bʰeːʈaːi cʰaːi। ɑː seː t̪ⁿ nəksəliː ɑː ɑːt̪ⁿkəvɑːd̪iːkeːⁿ seːɦoː bʰeːʈaːi cʰaːi”।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ɑː oː kət̪ʰɑː ɕuruː kəraːit̪ə əcʰi, sət̪jəkət̪ʰɑː। mɑːnəvəkə səməst̪ə prəkɻt̪ipərə viɟəjəkə pəɕcɑːt̪ə, mɑːnəvəkə mɑːnəvəsⁿ sⁿgʰərʂəkə kət̪ʰɑː। d̪oːsərə məɦɑːbʰɑːrət̪əkə prɑːrəmbʰə, vaːiɕvikə kurukʂeːt̪rəkə jud̪d̪ʰəst̪ʰələpərə। d̪eːkʰɑː cɑːɦiː kət̪eːkə niəmə ʈuʈaːit̪ə əcʰi eːɦi məɦɑːbʰɑːrət̪əmeː, kət̪eːkə nəvə niəmə bənaːit̪ə əcʰi eːɦi kriːɽɑːkə। kəeːkəʈɑː ɑːɕɑːkə sⁿcɑːrə ɦoːit̪ə əcʰi ɑː kəeːkəʈɑː nirɑːɕɑːkə। gəɽʱə nɑːrikeːlə bəlɑː oː inpʰə◌̆rmərə pʰeːrəsⁿ ɦəmərɑː bʰiːt̪ərə kɻʂɳəkə cəpələt̪ɑː ɑːni d̪eːneː əcʰi।

"ɟeː əɦɑːⁿ kərəbaːi səeːɦə səɦiː ɦəeːt̪ə ɑː ɟəkərə əɦɑːⁿ viroːd̪ʰə kərəbaːi seː gələt̪ə ɦəeːt̪ə"। jəeːɦə kəɦəneː rəɦəeː gəɽʱə nɑːrikeːləkə bəsind̪ɑː ɑː jəeːɦə kəɦi rəɦələ əcʰi goːpə kumɑːrə।

ɦəmərə bəɽɑːi kəऽ kəjə ɟɑːnə ləऽ ɟɑːi ɟoː- ɦəmə soːcaːit̪ə cʰiː।

"bəɽɑːi naːi əcʰi iː। d̪uʂʈə ɕəkt̪ikə koːnə t̪ərəɦeːⁿ vjɑːkʰjɑː ɦəeːt̪ə? buɟʰuː ɟeː iː cʰiː prɑːrəbd̪ʰə ɟeː əɦɑːⁿkeːⁿ eːt̪əeː ɑːnələ geːlə əcʰi। sərvəɟɲɑːniː, sərvəɕəkt̪imɑːnə ɑː səbʰəʈʰɑːmə upəst̪ʰit̪ə ɕəkt̪ikə əcʰaːit̪ə d̪uʂʈə ɕəkt̪ikə vjɑːkʰjɑːkə d̪vɑːrə kʰuɟət̪ə"।

ɦəmərə soːcəlɑːɦoː gəpəkə ut̪t̪ərə d̪əऽ rəɦələ əcʰi goːpə kumɑːrə। iː eːkəʈɑː nəvə ənubʰuːt̪i əcʰi ɦəmərɑː leːlə। ɑːisⁿ pəɦineː ɦəmərə soːcəlɑːɦɑː gəpəkə ut̪t̪ərə svəpnəmeː koːnoː ɕəkt̪i d̪əऽ d̪əi cʰələ, bɑː ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːmeː। ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːmeː mɑːneː ɟəkʰənə ɦəmə soːcəbə bənd̪ə kəraːit̪ə cʰiː, t̪ʰɑːki ɟɑːi cʰiː ɟeː ɑːbə eːkərə ut̪t̪ərə naːi bʰeːʈət̪ə, t̪əkʰəneː kəieːkə gʰəɳʈɑːkə bɑːd̪ə koːnoː ʈraːipʰikə ɟɑːməmeː bɑː sineːmɑː d̪eːkʰaːit̪ə kɑːlə bɑː kʰɑːit̪ə kɑːlə, kəieːkə beːrə sərələ səmɑːd̪ʰɑːnə bʰeːʈi ɟɑːit̪ə əcʰi। svəpnəkə səmɑːd̪ʰɑːnəkeːⁿ t̪ⁿ ɦəmə d̪ɑːiviːjə ɦəst̪əkʂeːpə mɑːnaːit̪ə cʰələɦuⁿ mud̪ɑː ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːmeː bʰeːʈələ sərələ səmɑːd̪ʰɑːnəkeːⁿ ɕuruɦəmeː əpənə t̪ɑːkələ səmɑːd̪ʰɑːnə mɑːnaːit̪ə cʰəlaːuⁿ। ɑːrə t̪ⁿ ɑːrə ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːkeːⁿ ceːt̪ənɑːvəst̪ʰeː mɑːnaːit̪ə cʰəlaːuⁿ ɕuruɦəmeː। mud̪ɑː svəpnə kɑːləkə bəɽʱaːit̪ə sərələ səmɑːd̪ʰɑːnə ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːkeːⁿ pəribʰɑːʂit̪ə keːləkə ɑː ərd̪d̪ʰə-ceːt̪ənɑːvəst̪ʰɑːmeː bʰeːʈələ sərələ səmɑːd̪ʰɑːnəkeːⁿ seːɦoː d̪ɑːiviːjə ɦəst̪əkʂeːpə sid̪d̪ʰə keːləkə।

aːi rəcənɑːpərə əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ɟɲɑːnəvərdd̪ʰənə k^{n}ʈʰə

kʂə t̪rə ɟɲə

ɑːi ud̪əjəɟiːkə nɑːmə əkʰəbɑːrəmeː cʰəpələni əcʰi। bʰoːreːs^{n} bəd̪ʰɑːi d̪eːniɦɑːrəkə d̪ʰəroːɦi lɑːgələ cʰəni। oː t̪ə' bisərieː geːlə cʰəlɑːɦə ɟeː oː kəɦijoː 'əbʰinəvə mɑːit̪ʰilə sɑːɦit̪jə viveːcənə s^{n}st̪ʰɑːnə'keː^{n} əpənə nəvə rəcənɑː ɖɑːkə d̪vɑːrɑː pəʈʰɑː d̪eːneː rəɦət̪ʰinə,mud̪ɑː eːkəʈɑː bʰɑːriː gələt̪iː bʰə' geːlə rəɦəni। əsələmeː bʰeːlə iː rəɦɑːikə ɟeː koːpiːkə ɟeː pənnɑː əpənə ɑːleːkʰə buɟʰi oː pʰɑːɖə◌̃neː rəɦət̪ʰinə oːɦimeː ɦunəkə bəuɑː t̪iːnəʈɑː əkʂərə likʰəneː rəɦəni- kʂə t̪rə ɟɲə। iː oːkəreː lipʰɑːpʰəmeː d̪ʰə' kə' sɑːʈi d̪eːlət̪ʰinə ɑː ɦinəkərə likʰələ rəcənɑː koːpieːmeː rəɦi geːlə rəɦəni। t̪ɑːɦuːmeː əɟəgut̪ə iː ɟeː ɦuləbulliːmeː bʰeːlə eːɦi gələt̪iːkə bʰɑːnə ɦunəkɑː ɑːid̪ʰəri bʰeːleː nəɦi rəɦəni। oːmɦərə ɖɑːkə pəɦu^{n}cəlɑːkə upərɑː^{n}t̪ə bʰɑːriː ɟʰəmeːlɑː ut̪pənnə bʰə' geːlɑːikə। pənnɑːmeː t̪ə' mɑːt̪rə t̪iːnə goːʈə əkʂərə likʰələ rəɦɑːikə,mud̪ɑː iː pənnɑː pəʈʰɑːoːlə kinəkɑː geːlə əcʰi,seː buɟʰəbə moːɕkilə bʰə' geːlɑːikə। ə^{n}t̪ət̪oːgət̪vɑː lipʰɑːpʰəpərəkə preːʂit̪iː- preːʂəkəkə nɑːmə d̪eːkʰi p^{n}ɟiːmeː ə^{n}kit̪ə kəjə oːɦi ɖɑːkəkeː^{n} əd̪ʰjəkʂə məɦoːd̪əjəkə

soːɟʰɑː upəst̪ʰɑːpit̪ə kə' d̪eːlə geːləni। oː oːkərɑː sⁿst̪ʰɑːnəkə vid̪vət̪səmit̪ikə vicɑːrɑːrt̪ʰə prəst̪ut̪ə kə' prət̪iveːd̪ənə prəst̪ut̪ə kərəbɑːkə leːlə nid̪eːɕit̪ə kə' d̪eːlət̪ʰinə।

səmit̪imeː gəɦənə səmiːkʂɑː bʰeːlaːikə।əd̪ʰjəkʂə məɦoːd̪əjə ɟəruːrə koːnoː vaːiɕiʂtjə d̪eːkʰəneː ɦeːt̪ʰinə, t̪əkʰəneː eːɦi viɕiʂt̪ə səmit̪ikeːⁿ eːt̪əd̪ərt̪ʰə nid̪eːɕit̪ə keːlət̪ʰinə əcʰi। saːⁿgoːpaːⁿgə viveːcənə-upəraːⁿt̪ə prət̪iveːd̪ənə nimnə prəkɑːreːⁿ əⁿkit̪ə kə' əd̪ʰjəkʂə məɦoːd̪əjəkə səməkʂə prəst̪ut̪ə kaːilə geːlaːikə-

'iː ɑːleːkʰə viləkʂəɳə əcʰi। mɑːt̪rə t̪iːnə goːʈə sⁿjukt̪ə vərɳə naːi keːvələ eːkərə ɕiːrʂəkə t̪ʰikaːikə,əpit̪u eːɦiːmeː eːkərə əsiːmə sⁿbʰɑːvənɑːsⁿ bʰərələ kət̪ʰjə seːɦoː səmɑːɦit̪ə cʰaːikə। ɟeː eːɦimeː ɟət̪eːkə gəɦiːⁿrə ut̪ərət̪ɑːɦə seː oːt̪eːkə muːljəvɑːnə moːt̪iː pəoːt̪ɑːɦə।səbʰə d̪inəsⁿ svərə vərɳə ə, ɑː, i ,iː,... sⁿ ɕuruːɦə kərəbɑːkə ɟeː mit̪ʰə cʰələ t̪ɑːɦikeːrə ɟoːrəgərə kʰⁿd̪ənə kə' əⁿt̪imə pəoːd̪ɑːnəpərə t̪ʰɑːd̪ʰə◌ kʂə, t̪rə, ɟɲə sⁿ ɕuruːɦə ɑː əⁿt̪ə kərəbə eːkəʈɑː prəbələ ɑː nəvoːnmeːʂiː d̪eːgə kəɦələ ɟɑː sakaːicʰə। bʰinnə-bʰinnə iː t̪iːnuː vərɳəkeːⁿ eːkəsⁿgə səʈɑː kə' likʰəlɑːpərə eːkəʈɑː sɑːrt̪ʰəkə ɕəbd̪ə nirmit̪ə ɦoːicʰə -kʂət̪rəɟɲə ərt̪ʰɑːt̪ kʂət̪rəkə ɟɲɑːt̪ɑː vɑː mərməɟɲə। eːt̪əjə 'kʂət̪rə'sⁿ ɑːɕəjə cʰaːikə- bələ,ɕəkt̪i vɑː sət̪t̪ɑː।t̪əkərə mərmə ɟeː ɟɑːni geːlə,seː əsələ t̪ət̪və pɑːbi geːlə। eːvⁿ prəkɑːreːⁿ eːkə sⁿgə iː t̪iːnuː vərɳə eːkəʈɑː bəd̪ə◌kɑː d̪ərɕənə d̪ʰɑːrəɳə kəjəneː əcʰi। iː sⁿsɑːrəkə ət̪isuːkʂmə,kiⁿt̪u səbʰəkə sɑːrə ɑːt̪məsɑːt̪ə kəjəneː bəd̪ə◌ muːljəvɑːnə vimərɕə d̪isə lə' ɟəjəbɑːmeː səkʂəmə ɑːleːkʰə əcʰi। eːɦimeː kət̪ʰɑːkə kiː kəɦələ ɟɑːjə,bəd̪ə◌kɑː upənjɑːsəkə biːɟə-t̪ət̪və səmɑːɦit̪ə cʰaːikə।ɟeː ɟeːɦənə kʂəmət̪ɑːvɑːnə,seː t̪eːɦənə vist̪ɑːrə pɑːbi səkaːit̪ə əcʰi। iː t̪iːnuː vərɳə sⁿjukt̪ə vərɳə t̪ʰikə ɟeː iɕɑːrɑː kə' rəɦələ əcʰi eːkət̪ɑː ɑː eːkət̪ɑːkə ɕəkt̪ikə məɦət̪t̪ɑː d̪isə। eːɦimeː kaːumiː eːkəʈɑː ɑː viɕvəbⁿd̪ʰut̪vəkə ɑːɦvɑːnə səmɑːviʂʈə cʰaːikə। iː eːkəʈɑː nəviːnə sɑːɦit̪jəkə mɑːnəkə upəst̪ʰɑːpit̪ə kəraːicʰə ɑː pərⁿpərɑːvɑːd̪iː ɟəd̪ə◌t̪ɑː oː prəvr̩t̪t̪ipərə ɟoːrəgərə prəɦɑːrə kərəbɑːmeː səkʂəmə sid̪d̪ʰə bʰə' rəɦələ əcʰi।cuːⁿki iː d̪eːvənɑːgəriː lipikə t̪iːnə vərɳə d̪ʰɑːrəɳə kəjəneː əcʰi, eːɦi leːkʰəpərə sⁿskr̩t̪ə, ɦiⁿd̪iː,mɑːit̪ʰili: eːvəm ənjə oː səbʰə bʰɑːʂɑːkə eːkə sⁿgə d̪ɑːbiː bənaːit̪ə cʰaːikə ɟeː eːɦi lipikeːⁿ əpənɑːuneː əcʰi। ɑːid̪ʰəri eːɦənə bəɦubʰɑːʂikə ɑːleːkʰə kəɦijoː keːoː likʰəneːɦeː nəɦi cʰələ। iː viɕvə-mɑːnəkəkə səməkʂə eːkəʈɑː pɑːigʰə d̪əreːd̪ə◌ pɑːd̪ə◌ɦ◌ rəɦələ əcʰi। t̪eːⁿ eːɦi əd̪bʰut̪ə rəcənɑː ɑː rəcənɑːkɑːrəkeːⁿ səmmɑːnit̪ə kərəbɑːkə sⁿst̪ut̪i prəd̪ɑːnə kəjələ ɟɑːicʰə।'

ɕəɕikaːⁿt̪ə kərɳə

biːɦəni kət̪ʰɑː-bəɖə◌kɑː bʰəkt̪ə

-bɑːbɑː!d̪ukʰənɑː bəɖə◌kɑː bʰəkt̪ə buɟʰɑːieː।gʰⁿʈoː-gʰⁿʈɑː pipərəkə gɑːcʰət̪ərə baːisi ɟəpə kəraːit̪ə rəɦaːieː।

-ɦⁿ ɦaːu। pəɦineː sⁿt̪ɑːnəleːlə bʰəgəvɑːnə- bʰəgəvɑːnə kəraːi cʰələ,ɑːbə sⁿt̪ɑːnəd̪uɑːreː bʰəgəvɑːnə-bʰəgəvɑːnə kəraːieː।

aːi rəcənɑːpərə əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pət̪ʰɑːu।

३. pəd̪jə

३.१.rɑːɟə kiɕoːrə miɕrə- suk^{h}əsu

३.२.munnɑː ɟiː- kəvit̪ɑː-d̪əlɑːlə

३.३.munnɑː ɟiː- kic^{h}u t̪ɑː^{n}kɑː

ra:ɟə kiɕo:rə miɕrə

sukʰəsu

ɦəmə t̪a:ki rəɦələ cʰi: pət̪a: sukʰəkə'

bʰe:ʈət̪ə t̪ə' səma:d̪ə pəʈʰa:e:bə,

d̪igəd̪igia: pi:ʈə kə' səbʰə ke:ⁿ,

ɟa:-ɟa: kə' səma:d̪ə suna:e:bə।

əpəna: t̪ərəɦe:ⁿ t̪a:ki rəɦələ cʰəʈʰi ,

səbʰə kio: sukʰə sⁿsɑ:rə me:,

əpənə-əpənə cʰənɦi bɑ:t̪ə səbəɦəkə,

lɑ:gɑ:inɦi ɟe: ni:kə, vicɑ:rə me:।

sukʰə pɑ:bɑ:i cʰət̪ʰi kio: gi:t̪ə gɑ:bi ,

d̪əe: upərɑ:ge:, kio: pɑ:o:lə sukʰə,

sund̪ərə-suⁿd̪ərə, sɑ:uⁿd̪ərjə prəsɑ:d̪ʰənə

sⁿ kio: səɟəbɑ:it̪ə, cʰət̪ʰi niɟə mukʰə।

gʰo:d̪ə◌◌ा-ɦɑ:t̪ʰi: sɑ:ɟi kəe:,

ɦo:it̪ə əcʰi kinəko:, sət̪kɑ:rə,

kio:, pɑ:bi ke:vələ pʰu:lə-pɑ:nə,

kə' d̪ɑ:i cʰət̪ʰi ɟəjə ɟəjəkɑ:rə।

kinəko: t̪ə' d̪əe: rəɦələ əcʰi sukʰə,

səmpət̪t̪i ke: bʰⁿd̪ɑ:rə,

ɑ:, kinəko: ləe: d̪ʰənə-sⁿgrəɦə,

pu:rɑ: pu:ri:, be:kɑ:rə।

a:upəcɑ:rikət̪ɑ: nibɑ:ɦəbə,

kinəkoː leːlə sərvoːccə,

ɟiːvənə bit̪ɑː laːit̪ə cʰət̪ʰi ,

rəkʰaːit̪ə oːkəreː roːcə।

gumɑːnə poːsəjə meː kinəkoː,

rəɦaːit̪ə cʰənɦi bəɖə̃ bʰɑːriː ɦulɑːsə,

niɟə əɦⁿkɑːrə kə' t̪uʂt̪i meː,

cʰət̪ʰi pəbaːit̪ə sukʰə oː, bəɦut̪ə rɑːsə।

kinəkoː vid̪ʰu kə' cɑːnəni niɦɑːri,

ɦoːi neː cʰənɦi, sukʰə səmət̪ələ,

mɑː̆ləkə' kɽt̪rimə iɟoːt̪ə d̪eːkʰəeː,

kioː, oːkəreː leːlə rəkət̪ələ।

vjoːmə meː pəsərələ, t̪ɑːrɑː mⁿɖələ,

oː d̪ɽɕjə, kinəkoː cʰuː ɟɑːit̪ə əcʰi,

oːɦiː keː, kioː d̪eːkʰə-d̪eːkʰə kə'

ɟoːrə-ɟoːrə, oːⁿgʰɑːit̪ə əcʰi।

bʰaːut̪ikə sukʰə-sɑːd̪ʰənə, kinəkoː,

ɦo:iʈ̪ə cʰa:inɦə prɑ:ɳə-səmɑ:nə,

sⁿsɑ:rə-viʂəjə sⁿ ba:irɑ:gi:,

cʰo:ɖə◌ba:iʈ̪ə rəɦa:iʈ̪ə cʰəʈ̪ʰi ɟɑ:nə।

bʰo:kɑ:ri pɑ:ri kəna:iʈ̪ə cʰəʈ̪ʰi kio:,

cʰo:ɖə◌̐ʈ̪ə kɑ:lə niɟə gɑ:mə,

kinəko: əbʰilɑ:ʂɑ: rəɦa:iʈ̪ə cʰənɦi ,

ɟɑ:i ɖ̪u:rə, ko:no: ʈ̪ʰɑ:mə।

əʈ̪ʰo:ŋərə ku:ʈ̪i nibɑ:ɦa:iʈ̪ə cʰəʈ̪ʰi,

biɑ:ɦəkə' səbʰə ri:ʈ̪i-re:bɑ:ɟə,

ɑ:', sukʰə ɖ̪a:iʈ̪ə cʰənɦi kinəko: ,

pərəmpərɑ: ʈ̪o:ɖə◌' ke: kɑ:ɟə।

muɖ̪iʈ̪ə ɦo:iʈ̪ə cʰəʈ̪ʰi pɑ:bi kə'

əpənɑ:pənə-ənubⁿɖ̪ʰə,

kinəko: ni:kə ləga:iʈ̪ə cʰənɦi,

rɑ:kʰəbə bɑ:ⁿʈ̪ərə sⁿbⁿɖ̪ʰə।

vjəkʈ̪i-vjəkʈ̪i pərə pəribʰɑ:ʂɑ:,

bəd̪ə̪la:it̪ə̪ rəɦa:it̪ə̪ əcʰi sukʰəkə',

kinəkɑ: le:lə ki: sukʰə? nirbʰərə əcʰi

əbʰilɑ:ʂɑ: o:ɦi mənukʰəkə'।

mɑ:nə, prət̪iʂʈʰɑ: pɑ:bi ɟəgət̪ me:,

ɟəjəɟəjəkɑ:rə kərɑ:bi:,

kʰɑ:ⁿɦisə ɟinəkərə, ki:rt̪i me:

t̪rilo:kəkə sukʰə ɦəmə pɑ:bi: ।

kərt̪t̪əvjə-pɑ:lənə me: ɟinəkɑ: ,

sⁿsɑ:rəkə, səbʰə sukʰə bʰe:t̪ələ,

sukʰə pəo:lət̪ʰi, upəkɑ:rə, t̪jɑ:gə me:,

ənəkərə d̪uः:kʰə ɟe: me:t̪ələ।

kinəko: mo:nə me:, sukʰə o: d̪uः:kʰə,

d̪uɦu:kə mo:lə, səmət̪u:lə əcʰi,

ɦərʂə-viʂɑ:d̪əkə i: səmət̪ɑ:

vɑ:irɑ:gjə-bʰɑ:və ke: mu:lə əcʰi ।

mud̪ɑ:, uʈʰa:it̪ə̪ əcʰi prəɕnə ɑ:bə,

vɑːst̪əvə meː, sukʰə kəkərɑː kəɦiː?

viʂəjə əcʰi guːɖʰə◌ː, kət̪ʰinə əcʰi ut̪t̪ərə,

kiː cʰaːi gələt̪iː? kiː səɦiː?

ɦoːicʰə sɑːpeːkʂikə, sukʰə kə' ruːpə,

ɦərə vjəkt̪ikə əpənə cʰənɦi pəribʰɑːʂɑː,

mud̪ɑː, prət̪jeːkə sukʰə əvəɕjə buɟʰəjə,

mɑːnəvət̪ɑː ɑː kɑːnuːnəkə bʰɑːʂɑː ।

ɟⁿ moːnə kʰuɕə, t̪ə' bərəsaːit̪ə cʰaːi,

səbʰə sukʰə keː puʂpə, əⁿgənɑː meː,

eːɦi pʰuːləkə' gəməkə, gəməkaːit̪ə cʰaːi,

d̪iɦə-d̪ɑːbərə, ɦənnɑː-ɦənnɑː meː।

kət̪ʰəməpi ɟəruːriː əcʰi neː iː,

səmpət̪t̪ieː sⁿ nikəlaːit̪ə əcʰi sukʰə,

ɑːoːrə, əkiⁿcənə keː d̪oːɑːri,

d̪eːrɑː d̪eːneː baːisələ əcʰi d̪u◌ːkʰə।

ɦərʂə-viʂɑːd̪ə, səmət̪uljə buːɟʰi,

cəlaːit̪ə cʰət̪ʰi ɟeː kərt̪əvjə kə' bɑːʈə,

sukʰə oːt̪əɦi bʰeːʈət̪ənɦi, ɟeː cəlɑːbət̪ʰi ,

gɹ̩ɦəst̪ʰiː kiⁿvɑː rɑːɟəpɑːʈə।

gəlɑː-gəlɑː kə' sukʰə oː d̪uːkʰə

milɑːoːlə ɟɑːeː səmət̪uljə,

soːcə bənət̪ə eːɦi miɕrəɳə sⁿ,

ɦoːeːt̪ə iː soːcə, əmuːljə।

əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

munnɑː ɟiː

kəvit̪ɑː-d̪əlɑːlə

ɟⁿ rɑːkʰəbə ɦəmə bənɦəkiː, əɦɑːⁿ moːlə beːcə d̪eːbə

gʰərɑːɖə◌◌̃kə kərəbə bɑːt̪ə , saːuⁿseː ʈoːlə beːcə d̪eːbə

rəɦuː ɟə' səd̪ikʰənə bənnə keːneː muⁿɦə ɦəmə əpənə

rɑːkʰi ɦɑːt̪ʰəɦiⁿ pʰuʈəbə◌̆ĭlə əɦɑːⁿ goːlə beːcə d̪eːbə

bəcaː keː raːkʰuː koːnaː əpənə d̪eːɦəkə ʈʰəʈʰəriː

əɦaːⁿ t̪ə' ut̪aːri caːməkə kʰoːlə beːci d̪eːbə

ɦəmə kəɦijaː sⁿ t̪aːkiː əsəraː iɟoːt̪əkə

əɦaːⁿ t̪ə' gəɖə◌ि◌t̪eː səbə ʈaː poːlə beːcə d̪eːbə

ɟⁿ t̪əkʰənoː moːnə naːi bʰərələ eːt̪əbeː sⁿ əɦaːⁿkə

ləgaː keː mukʰəɖə◌◌ा ɦəmərə ɖəbələ roːlə beːcə d̪eːbə

aːi rəcənaːpərə əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰaːu।

munnaː ɟiː

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

kicʰu t̪ɑːⁿkɑː (TANKA)

1-gɑːmə purɑːnə

t̪ɑːkuː nəvə t̪ʰeːkɑːnə

bʰeːlaːuⁿ ɟəvɑːnə

ənɦərijɑː ɦⁿt̪ələ

purɳimɑː keːrə cɑːnə

2-lələkɑː pɑːgə

rⁿgə pʰiːkɑː pəɖə̃lə

koːnɑː ugʰət̪ə

cʰoːɖələ sⁿskɑːrə

nivəɦət̪ɑː ɦəeːt̪ə

3-bʰɑːʂɑː bəcɑːuː

ɦəst̪ɑːnt̪rit̪ə kəruː

əgilɑː piːɖʰiː

mit̪ʰilɑː ɦeːrəeːlə

koːnɑː bəcɑː pəeːbə

4-d̪ulɑːrə kəruː

mɑːt̪ʰə pərə cəd̪ʰɑːu

beːʈɑː gaːurəvə

lət̪ɟɑː bʰəgɑːoːt̪ə

beːʈiːjeː d̪eːt̪ə kɑːɟə

5-pɑːgə d̪oːpəʈɑː

vid̪ɟɑːpət̪ikə nɑːmə

mɑːlɑː pəɦiruː

nɑːmə beːci kəmɑːu

niɟəbʰɑːʂɑː gəmɑːu

6-ɟaːurə ɟəd̪ə◌ːlə

purəkʰɑː bələ pərə

aːiⁿʈʰənə aːicʰə

baːʈə nəvə bənɑːu

ɦəeːt̪ə d̪ʰəroːɦərə

aːi rəcənɑːpərə əpənə mⁿt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

४.stʈri: ko:na:

४.१.kəlpəna: ɟʰa:- pa:nə

४.२.subʰədʈra: miɕrə bʰa:vja:- २ ʈa: bi:ɦəni kəʈʰa:

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

वि दे ह রিদেহ Videha **বিদেহ** **http://www.videha.co.in** **विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका Videha: Ist Maithili Fortnightly eJournal** রিদেহ: প্রথম মৈথিলী পাক্ষিক ঙা পত্রিকা রিদেহ: মৈথিলী সাহিত্য আন্দোলন: মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্ 'রিদেহ' ৩৪৯ ম অংক ০১ জুলাই ২০২২ (বর্ষ ১৩ মাস ১৭৩ অংক ৩৪৯)

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

kəlpənɑː ɟʰɑː

pɑːnə

pʰə◌ि◌ि kərə kəru neː koːnoː bɑːt̪ə keː

svɑːd̪ə meːⁿ əcʰi ət̪iːvə,

ɑːnə muːⁿɦə ki sunəbə

svɑːd̪ə meːⁿ i "supərəspeːɕəlit̪ə",

pɑːnə kə ɦəmə ki kəru bəkʰɑːnə,

keːɦənə sunəri ɦərijərə ɦərijərə

kɑːrəgərə sənə pɑːt̪ə əcʰi,

cuːnə kəst̪ʰə ɑː d̪ɑːi supɑːriː,

saːuⁿpʰə kə sⁿgə pɑːnə bəɦɑːrə əcʰi,

ɟərd̪ɑː , t̪uləsiː ɑː nirməliː t̪əkərə

oːɦi pərə t̪ɑːlə əcʰi,

d̪əd̪ɑː kə muːⁿɦə rəmənəgərə lɑːgaːi

kʰilliː d̪ʰeːneː pɑːnə əcʰi,

oːɟʰɑː kə muːⁿɦə soːɦənəgərə lɑːgəjə

bʰə rəɦələ gunəgɑːnə əcʰi,

bɑːt̪ə oːɟʰərɑːjələ kʂəɳə meː^{n} soːɟʰərɑːjələ,

d̪ɑːit̪ə kʰilliː muː^{n}ɦə d̪əbɑːjə,

sərəpəʈə d̪imɑːgə d̪ɑːuɖə◌◌ै lɑːgəjə

ɑːnɦəroː keː rəst̪ɑː d̪ijaːi d̪eːkʰɑːjə,

mɑːcʰə kʰɑːuː jɑː meːvɑː misəriː,

ɟjoː^{n} nəjə pɑːnə muː^{n}ɦə d̪əboːlaːu^{n},

səbə ʈɑː buɟʰu vjərt̪ʰə gəveːlu

ɦɑːt̪ʰə ɟoːɖə◌ि niɦoːrɑː kərəjə cʰiː,

ɦəmərə lɑːɟəkə rɑːkʰu mɑːnə,

cʰəppənə bʰoːgə səɟələ ət̪i t̪əjoː

pərət̪ərə nəɦi kərəjə pɑːnə kə ɑːnə।

-kəlpənɑː ɟʰɑː, boːkɑːroː, ɟʰɑːrəkʰⁿɖə

əpənə m^{n}t̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰɑːu।

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

subʰəd̪ɾɑː miɕɾə bʰɑːvjɑː

२ ʈɑː biːɦəni kət̪ʰɑː

१

ɦəkɑːɾə

bəɦinə d̪ɑːiː jeː bəɦinə d̪ɑːiː kə'ʈ̪ə cʰaːit̪ʰə....ɦəkɑːɾə puraːieː ləeː nəɦi ɟeːʈ̪iːɦə...

bəɦinə d̪ɑːiː - d̪ʰuːɾə bʰoːɾə sə̃ⁿ ɦəkɑːɾə puːraːiʈ̪ə puːraːiʈ̪ə ʈɑː̃ⁿgə ʈəʈɑː ɾəɦələ əcʰi।bʰəri ʈoːlə eːkkeː sə̆ⁿgeː upənəjənə muːɖə̃nə ʈʰɑːni laːiʈ̪ə cʰaːikə।

cʰoːʈəkiː- cələt̪ʰu neː.....lɑːlə maːijɑː bəɖɖə kʰeːkʰənijɑː̃ⁿ kəɾaːiʈ̪ə ɾəɦaːit̪ʰə.....

kəɦaːiʈ̪ə cʰəliːɦə kijoː nəɦi əbaːiʈ̪ə əcʰi ɦəməɾɑː ऑ̆ⁿgənə məɾəbɑː pəɾə giːʈ̪ə gəbaːikə leːlə....d̪uːnuː sɑːusə puːʈ̪oːɦu̇̃ⁿ ɾəɦaːiʈ̪ə cʰiː bəsə।

bəɦinə d̪ɑːiː - aːiⁿ d̪uː ʈuːkə supɑːɖə̃̃ɪ pəɾə d̪uːnuː saːusə puːʈ̪oːɦu̇̃ⁿ nəɦi ɾəɦəʈ̪iː ʈ̪ə bʰəri ʈoːləkə loːkə ɾəɦəʈ̪əni....kəɦələkeː ɟeː।

cəlu pʰuːləkə əⁿgənɑː cəlaːiʈ̪ə cʰiː। ɦəməɾə pʰuːlə səbʰə d̪inə ɾə̆ⁿgə viɾə̆ⁿgəkə bigəɟiː pəɾəsaːiʈ̪ə cʰət̪ʰi sə̆ⁿgə giːʈ̪ə gəbaːiʈ̪ə-gəbaːiʈ̪ə kə̃ⁿʈʰə sukʰɑːeːʈ̪ə ʈ̪ə ʈʰⁿɖʰɑː seːɦoː pieːʈ̪iː।

২

prəpⁿcə

vivaːɦəkə biːsə bərəkʰə baːd̪ə puːt̪oːɦu......maːॅⁿ d̪eːkʰət̪ʰunə neː əɦi beːrə naːiɦərə geːlə rəɦi t̪əƨ maːॅⁿ paːjələ aː kaːnə məɦəkə d̪eːləkə।

saːsu- beːsəıbʰoːgə ɦujaː।

kicʰu d̪inəkə pəɕcaːt̪ə pit̪ijaː saːsu- ɦeː jeː kənijaː kəni ɦəməroː d̪eːkʰəjə d̪iə maːjəkə d̪eːlə gəɦənaː.....

kənijaː- d̪eːkʰət̪ʰunə kaːkiː।

kaːkiː- bəɖɖə d̪iːpə...... əpəneː kinəneː ɦaːibə pʰuːⁿsijoːⁿ keː naːiɦərəkə pət̪kkʰaː pʰəɦərəbaːit̪ə cʰiː।

kənijaː- ɦinəkaː ɟeː soːcəvaːkə cʰaːinɦə soːcaːut̪ʰə।

kicʰu d̪inəkə pəɕcaːt̪ə- jeː kənijaː oːɦi d̪inə ɟeː gəɦənaː d̪eːkʰi ɦəmə naːiɦərəkə pət̪kkʰaː bəlaː gəppə kəɦəneː rəɦi.....əɦiⁿkə saːusə ɦəməraː əɦaːॅⁿsə kəɦaːikə leːlə kəɦəneː rəɦaːit̪ʰə।

st̪ʰɑːjiː st̪əmbʰə ɟeːnɑː mit̪ʰilɑː-rət̪nə, mit̪ʰilɑːkə kʰoːɟə, vid̪eːɦə peːʈɑːrə ɑː suːcənɑː-sⁿpərkə-ənveːʂəɳə səbʰə əⁿkəmeː səmɑːnə əcʰi, t̪ɑːɦi ɦeːt̪u iː səbʰə st̪əmbʰə səbʰə əⁿkəmeː nəi d̪eːlə ɟɑːit̪ə əcʰi, iː səbʰə st̪əmbʰə d̪eːkʰəbɑː leːlə klikə kəruː niːcɑːⁿ d̪eːlə vid̪eːɦəkə 346mə ɑː 347 mə əⁿkə, aːi d̪unuː əⁿkəmeː səmmilit̪ə ruːpeːⁿ iː səbʰə st̪əmbʰə d̪eːlə geːlə əcʰi।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

VIDEHA_346

VIDEHA_346_Tirhuta

VIDEHA_346_IPA

VIDEHA_346_Braille

VIDEHA_347

VIDEHA_347_Tirhuta

VIDEHA_347_IPA

VIDEHA_347_Braille

....

sⁿgʰə loːkə seːvɑː ɑːjoːgə/ biɦɑːrə loːkə seːvɑː ɑːjoːgəkə pəriːkʂɑː leːlə maːit̪ʰiliː (ənivɑːrjə ɑː aːiccʰikə) ɑː ɑːnə aːiccʰikə viʂəjə ɑː saːmaːnjə ɟɲɑːnə (əⁿgreːɟiː mɑːd̪ʰjəmə) ɦeːt̪u saːmigriː

[STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)]

Videha e-Learning

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

pe:ʈɑ:rə (riso:rsə se:nʈərə)

....

ɕəbd̪ə-vjɑ:kərəɳə-it̪ihɑ:sə

MAITHILI IDIOMS & PHRASES ma:it̪ʰili: muhɑ:vərɑ: e:vəm lo:ko:kt̪i prəkɑ:ɕə-rəmɑ:nɑ:t̪ʰə miɕrə mihirə (kʰɑ:ⁿʈi: prəvɑ:həjukt̪ə ma:it̪ʰili: likʰəbɑ:me: səhɑ:jəkə)

d̪ə◌ॅ. ləlit̪ɑ: ɟʰɑ:- ma:it̪ʰili:kə bʰo:ɟənə səmbənd̪ʰi: ɕəbd̪ɑ:vəli: (kʰɑ:ⁿʈi: prəvɑ:həjukt̪ə ma:it̪ʰili: likʰəbɑ:me: səhɑ:jəkə)

ma:it̪ʰili: ɕəbd̪ə sⁿcəjə MAITHILI DICTIONARY- RAMDEO JHA (kʰɑ:ⁿʈi: prəvɑ:həjukt̪ə ma:it̪ʰili: likʰəbɑ:me: səhɑ:jəkə)

ENGLISH MAITHILI COMPUTER DICTIONARY

MAITHILI ENGLISH DICTIONARY

əɳimɑ: siⁿhə -Shishu_Geet_Khel_Anima_Singh

d̪ə◌ॅ. rəmənə ɟʰɑ:

ma:it̪ʰili: kɑ:vjəme: ələŋkɑ:rə   ələŋkɑ:rə-bʰɑ:skərə

ɑ:nənd̪ə miɕrə (sa:uɟənjə ɕri: rəmɑ:nənd̪ə ɟʰɑ: "rəmənə")- mit̪ʰilɑ: bʰɑ:ʂɑ:kə subo:d̪ʰə vjɑ:kərəɳə

BHOLALAL DAS ma:it̪ʰili: subo:d̪ʰə vjɑ:kərəɳə- bʰo:lɑ: lɑ:lə d̪ɑ:sə

rɑ:d̪ʰɑ:kɹ̩ʂɳə ca:ud̪ʰəri:- A Survey of Maithili Literature

....

mu:ləpɑ:ʈʰə

t̪irəhut̪ɑ: lipikə ud̪bʰəvə o: vikɑ:sə (ju:.pi:.e:sə.si:. sile:bəsə)

rɑ:ɟe:ɕvərə ɟʰɑ:- mit̪ʰilɑ:kʂərəkə ud̪bʰəvə o: vikɑ:sə (ma:it̪ʰili: sɑ:hit̪jə sⁿst̪ʰɑ:nə ɑ:rkɑ:ivə)

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

Surendra Jha Suman d̪ət̪t̪ə-vət̪iː (muːlə)- ɕriː sureːnd̪rə ɟʰɑː sumənə (juː.piː.eːsə.siː. sileːbəsə)

prəbənd̪ʰə sⁿgrəɦə- rəmɑːnɑːt̪ʰə ɟʰɑː (biː.piː.eːsə.siː. sileːbəsə) CIIL SITE

....

səmiːkʂɑː

subʰɑːʂə cənd̪rə jɑːd̪əvə-rɑːɟəkəmələ cɑːud̪ʰəriː: moːnoːgrɑːpʰə

ɕivə kumɑːrə ɟʰɑː "t̪illuː" əⁿɕu-səmɑːloːcənɑː

d̪ə◌ॅ bəceːɕvərə ɟʰɑː- B_JHA_Nibhand_Nikunj.pdf

d̪ə◌ॅ. d̪eːvəɕⁿkərə nəviːnə- Adhunik_Sahityak_Paridrishya

d̪ə◌ॅ. rəmənə ɟʰɑː- bʰinnə-əbʰinnə

preːməɕⁿkərə siⁿɦə- mɑːit̪ʰiliː bʰɑːʂɑː sɑːɦit̪jəːbiːsəmə ɕət̪ɑːbd̪iː (ɑːloːcənɑː)

d̪ə◌ॅ. rəmɑːnənd̪ə ɟʰɑː 'rəmənə'

ɦiɑːoːlə

əkʰijɑːsələ CIIL SITE

d̪urgɑːnənd̪ə mənd̪ələ-cəkʂu

RAMDEO JHA d̪ət̪t̪ə-vət̪iːkə vəst̪u kɑːuɕələ- d̪ə◌ॅ. ɕriːrɑːməd̪eːvəɟʰɑː

SHAILENDRA MOHAN JHA pəricəjə nicəjə- d̪ə◌ॅ ɕɑːileːnd̪rə moːɦənə ɟʰɑː

....

ət̪irikt̪ə pɑːt̪ʰə

pəɦineː mit̪ʰilɑː mɑːit̪ʰiliːkə sɑːmɑːnjə ɟɑːnəkɑːriː leːlə eːɦi poːt̪ʰiː keːⁿ pəɽʰuː:-

rɑːd̪ʰɑːkr̩ʂɳə cɑːud̪ʰəriː- mit̪ʰilɑːkə it̪iɦɑːsə

pʰeːrə eːɦi mənələggu: pʰɑːilə səbʰəkeːⁿ seːɦoː pəɽʱuː:-

keːd̪ɑːrənɑːt̪ʰə caːud̪ʰəriː

cəmeːliːrɑːniː maːɦurə kərɑːrə

kumɑːrə pəvənə

pəiʈʰə (maːit̪ʰiliːkə sərvəɕreːʂʈʰə kət̪ʰɑː) (sɑːbʰɑːrə əⁿt̪ikɑː) d̪ɑːjəriːkə kʰɑːliː pənnɑː (sɑːbʰɑːrə əⁿt̪ikɑː)

jɑː◌̃geːnd̪rə pɑːʈʰəkə vijɑː◌̃giː- viɟɲɑːnəkə bət̪əkəɦiː

rɑːməloːcənə ʈʰɑːkurə- maːit̪ʰiliː loːkəkət̪ʰɑː

....

kicʰu maːit̪ʰiliː poːt̪ʰiː d̪ɑːunəloːd̪ə sɑːiʈə (oːpənə soːrsə)

SAHITYA AKADEMI

http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp

http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp

CIIL

http://corpora.ciil.org/maisam.htm

əkʰijɑːsələ (rəmɑːnənd̪ə ɟʰɑː rəmən̪ə)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf

ɟuɑːjələ kənəkəniː- məɦeːnd̪rə

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf

prəbənd̪ʰə sⁿgrəɦə- rəmɑːnɑːt̪ʰə ɟʰɑː (biː.piː.eːsə.siː. sileːbəsə)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf

sɟɟənə keːrə d̪iːpə pərvə- s^{n} keːd̪ɑːrə kɑːnənə ɑː ərəvind̪ə ʈʰɑːkurə

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf

maːit̪ʰiliː gəd̪jə s^{n}grəɦə- s^{n} ɕaːileːnd̪rə moːɦənə ɟʰɑː

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf

ARCHIVE.ORG (viɟəjəd̪eːvə ɟʰɑː)

https://archive.org/details/%40vijay_deo_jha?&sort=-publicdate&page=2

VIDEHA MAITHILI BOOKS/ PICTURE-AUDIO-VIDEO ARCHIVE

http://videha.co.in/new_page_15.htm

IGNCA

http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm

http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

MITHILA DARSHAN

https://mithiladarshan.com/ (online pdf of Maithili journal)

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (https://pustakalaya.org/en/)

poːt̪ʰiːkə li^{n}kə

maːit̪ʰiliː sɑːɦit̪jə s^{n}st̪ʰɑːnə

https://www.maithilisahityasansthan.org/resources (online pdf of Reasearch Papers/ books)

əripənə pʰɑːund̪eːɕənə (http://www.aripanafoundation.org/)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://storyweaver.org.in/stories/?language=Maithili&query=&sort=Ratings

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbI (maːit̪ʰiliː ɑ̃ɖijoː buksə)

poːt̪ʰiː ɖəʊʈə kəɔmə

https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=Maithili

I LOVE MITHILA

https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/ (poːt̪ʰiː ɖɑːunəloːɖə liⁿkə)

https://www.ilovemithila.com/ (online maithili journal)

https://maithili.com.np/ (owner I Love Mithila)

pjɑːreː maːit̪ʰilə

https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jjzQg (pjɑːreː maːit̪ʰilə caːinələ- kirəɳə caːud̪ʰəriː ɑː sⁿgiːt̪ɑː ɑːnənd̪ə- maːit̪ʰiliːkə səbʰəsⁿ loːkəprijə juː ʈjuːbə caːinələ)

ɟɑːnəkiː eːpʰə.eːmə səmɑːcɑːrə

https://www.youtube.com/user/Janakifm/videos (ɟɑːnəkiː eːpʰə.eːmə səmɑːcɑːrə)

ɑːkɑːɕəvɑːɳiː d̪ərəbʰⁿgɑː juː ʈjuːbə caːinələ

https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPolWiTEMxVA

....

JNU

http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

....

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A

-gəɟeːnd̪rə ʈʰɑːkurə

....

vid̪eːɦəkə kicʰu viɕeːʂɑːⁿkəː-

१) ɦɑːikuː viɕeːʂɑːⁿkə १२ mə əⁿkə, १५ ɟuːnə २००८

Videha_15_06_2008 Videha_15_06_2008_Tirhuta 12

२) gəɟələ viɕeːʂɑːⁿkə २१ mə əⁿkə, १ nəvəmbərə २००८

Videha_01_11_2008 Videha_01_11_2008_Tirhuta 21

३) viɦəni kət̪ʰɑː viɕeːʂɑːⁿkə ६७ mə əⁿkə, १ əkʈuːbərə २०१०

videha_01_10_2010 videha_01_10_2010_tirhuta 67

४) bɑːlə sɑːɦit̪jə viɕeːʂɑːⁿkə ७० mə əⁿkə, १५ nəvəmbərə २०१०

videha_15_11_2010 videha_15_11_2010_tirhuta 70

५) nɑːʈəkə viɕeːʂɑːⁿkə ७२ mə əⁿkə १५ d̪isəmbərə२०१०

videha_15_12_2010 videha_15_12_2010_tirhuta 72

६) nɑːriː viɕeːʂɑːⁿkə ७७mə əⁿkə ०१ mɑːrcə २०११

videha_01_03_2011 videha_01_03_2011_tirhuta 77

७) ənuvɑːd̪ə viɕeːʂɑːⁿkə (gəd̪jə-pəd̪jə bʰɑːrət̪iː) ९७mə əⁿkə

videha_01_01_2012videha_01_01_2012_tirhuta 97

८) bɑːlə gəɟələ viɕeːʂɑːⁿkə vid̪eːɦəkə əⁿkə १११ mə əⁿkə, १ əgəsʈə २०१२

videha_01_08_2012 videha_01_08_2012_tirhuta 111

९) bʰəkt̪i gəɟələ viɕeːʂɑːⁿkə १२६ mə əⁿkə, १५ mɑːrcə २०१३

videha_15_03_2013 videha_15_03_2013_tirhuta 126

१०) gəɟələ ɑːloːcənɑː-səmɑːloːcənɑː-səmiːkʂɑː viɕeːʂɑːⁿkə १४२ mə, əⁿkə १५ nəvəmbərə २०१३

videha_15_11_2013 videha_15_11_2013_tirhuta 142

११) kɑːɕiːkɑːⁿt̪ə miɕrə məd̪ʰupə viɕeːʂɑːⁿkə १६९ mə əⁿkə १ ɟənəvəriː २०१५

Videha_01_01_2015

१२) ərəvind̪ə ʈʰɑːkurə viɕeːʂɑːⁿkə १८९ mə əⁿkə १ nəvəmbərə २०१५

Videha_01_11_2015

१३) ɟəgəd̪iːɕə cənd̪rə ʈʰɑːkurə ənilə viɕeːʂɑːⁿkə १९१ mə əⁿkə १ d̪isəmbərə २०१५

Videha_01_12_2015

१४) vid̪eːɦə səmmɑːnə viɕeːʂⁿ◌ɪkə

vid̪eːɦə səmmɑːnəː səmmɑːnə-suːciː (səmɑːnɑːnt̪ərə sɑːɦit̪jə əkɑːd̪eːmiː purəskɑːrə səɦit̪ə)

sɑːkʂɑːt̪kɑːrə/ səmɑːroːɦə

sɑːkʂɑːt̪kɑːrə

videha_15_12_2011

videha_15_01_2012

videha_01_02_2012

videha_01_03_2012

videha_01_09_2012

videha_15_01_2013

videha_01_03_2013

Videha_15_04_2016

Videha_01_07_2016

१५) maːit̪ʰili: siː.ɖiː./ əlbəmə giːt̪ə sⁿgiːt̪ə viɕeːʂɑːⁿkə- २१७ mə əⁿkə ०१ ɟənəvəriː २०१७

Videha_01_01_2017

१६) maːit̪ʰili: veːbə pət̪rəkɑːrit̪ɑ: viɕeːʂɑːⁿkə

VIDEHA 313

१७) maːit̪ʰili: biːɦəni kət̪ʰɑ: viɕeːʂɑːⁿkə-२

VIDEHA 317

१८) rɑːməloːcənə t̪ʰɑːkurə viɕeːʂɑːⁿkə

VIDEHA 319

१९) rɑːməloːcənə t̪ʰɑːkurə ɕrəd̪d̪ʰɑːⁿɟəli viɕeːʂɑːⁿkə

VIDEHA 320

२०) rɑːɟənənd̪ənə lɑːlə d̪ɑːsə viɕeːʂɑːⁿkə

VIDEHA 333

२१) rəviːnd̪rə nɑːt̪ʰə t̪ʰɑːkurə viɕeːʂɑːⁿkə

VIDEHA_348

....

le:kʰəkəkə ɑ:mⁿt̪rit̪ə rəcənɑ: ɑ: o:ipərə ɑ:mⁿt̪rit̪ə səmi:kʂəkəkə səmi:kʂɑ: si:ri:ɟə

१. kɑ:mini:kə pɑ:ⁿcə t̪ɑ: kəvit̪ɑ: ɑ: o:ipərə məd̪ʰukɑ:nt̪ə ɟʰɑ:kə t̪ippəɳi:

vid̪e:ɦəkə d̪ʉ: səe: nɑ:umə əⁿkə Videha_01_09_2016

....

"pɑ:t̪ʰəkə ɦəmərə po:t̪ʰi: kie: pəd̪ʰə◌t̪ʰi"- le:kʰəkə d̪vɑ:rɑ: əppənə po:t̪ʰi:/ rəcənɑ:kə səmi:kʂɑ: si:ri:ɟə

१. ɑ:ɕi:ʂə ənəcinɦɑ:rə 'vid̪e:ɦə' kə ३२७ mə əⁿkə ०१ əgəst̪ə २०२१

....

e:d̪it̪ərsə co:isə si:ri:ɟə

e:d̪it̪ərsə co:isə si:ri:ɟə-१

vid̪e:ɦəkə १२३ mə (०१ pʰərəbəri: २०१३) əⁿkəme: bəlɑ:t̪kɑ:rəpərə mɑ:it̪ʰili:me: pəɦilə kəvit̪ɑ: prəkɑ:ɕit̪ə bʰe:lə cʰələ। i: d̪isəmbərə २०१२ kə d̪illi:kə nirbʰəjɑ: bəlɑ:t̪kɑ:rə kɑ:ɳɖəkə bɑ:d̪əkə səməjə cʰələ। o:nɑ: i: ənu:d̪it̪ə rəcənɑ: cʰələ, t̪e:lugume: pəsupule:t̪i: gi:t̪ɑ:kə e:ɦi kəvit̪ɑ:kə ɦind̪i: ənuvɑ:d̪ə ke:ne: cʰəli:ɦə ɑ:rə. ɕɑ:ⁿt̪ɑ: sund̪əri: ɑ: ɦind̪i:sⁿ mɑ:it̪ʰili: ənuvɑ:d̪ə ke:ne: cʰəlɑ:ɦə vini:t̪ə ut̪pələ। ɦəmərə ɟɑ:nəkɑ:ri:me: e:ɦisⁿ be:ɕi: siɦərɑ:bɑ:ibəlɑ: kəvit̪ɑ: ko:no: bʰɑ:ʂɑ:me: nəɦi rəcələ ge:lə əcʰi। sɑ:t̪ə sɑ:ləkə bɑ:d̪o: i: səməsjɑ: o:ɦəne: əcʰi। i: kəvit̪ɑ: səbʰəke:ⁿ pəɽʱəbɑ:kə cɑ:ɦi:, kʰɑ:sə kəʃ səbʰə be:t̪i:kə bɑ:pəke:ⁿ, səbʰə bəɦinəkə bʰɑ:e:ke:ⁿ ɑ:

səbʰə pət̪ni:kə pət̪ike:ⁿ। ɑ: vicɑ:rəbɑ:kə cɑ:ɦi: ɟe: ɦəmə səbʰə əpənɑ: bəccɑ: səbʰə le:lə ke:ɦənə səmɑ:ɟə bəne:ne: cʰi:।

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-१ (ɖɑ:unəlo:ɖə liⁿkə)

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-२

vid̪e:ɦəkə ५०-१०० mə əⁿkəkə bi:cə bre:sʈə kɑ:isərəkə səməsjɑ:pərə vid̪e:ɦə me: mi:nɑ: ɟʰɑ: ke:rə e:kəʈɑ: ləgʰu kət̪ʰɑ: prəkɑ:ɕit̪ə bʰe:lə। i: mɑ:it̪ʰili:kə pəɦilə kət̪ʰɑ: cʰələ ɟe: bre:sʈə kɑ:isərə pərə likʰələ ge:lə। ɦind̪i:me: se:ɦo: t̪ɑ:d̪ʰəri e:ɦi viʂəjəpərə kət̪ʰɑ: nəɦi likʰələ ge:lə cʰələ, kɑ:rəɳə e:ɦi kət̪ʰɑ:kə i:-prəkɑ:ɕit̪ə bʰe:lɑ:kə १-२ sɑ:ləkə bɑ:d̪ə ɦind̪i:me: d̪u: go:ʈe:me: gʰo:ⁿgʰɑ:uɟə bʰəꜱ rəɦələ cʰələ ki pəɦilə ɦəmə ɑ:ki ɦəmə, mud̪ɑ: d̪unu:kə t̪it̪ʰi mɑ:it̪ʰili:kə kət̪ʰɑ:kə pərəvərt̪i: cʰələ। bɑ:d̪əme: i: vid̪e:ɦə ləgʰu kət̪ʰɑ:me: se:ɦo: sⁿkəlit̪ə bʰe:lə।

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-२ (ɖɑ:unəlo:ɖə liⁿkə)

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-३

vid̪e:ɦəkə ५०-१०० mə əⁿkəkə bi:cə ɟəgəd̪i:ɕə cənd̪rə ʈʰɑ:kurə ənikəkə kicʰu bɑ:lə kəvit̪ɑ: prəkɑ:ɕit̪ə bʰe:lə। bɑ:d̪əme: ɦunəkərə ३ ʈɑ: bɑ:lə kəvit̪ɑ: vid̪e:ɦə ɕiɕu ut̪ʂəvəme: sⁿkəlit̪ə bʰe:lə ɟɑ:ɦime: २ ʈɑ: kəvit̪ɑ: be:bi: cɑ:ilɖəpərə cʰələ। pəɽʱu: i: t̪i:nu: kəvit̪ɑ:, bɑ:d̪əkə d̪unu: be:bi: cɑ:ilɖəpərə likʰələ kəvit̪ɑ: pəɽʱəbe: ʈɑ: kəru: se: ɑ:grəɦə।

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-३ (ɖɑ:unəlo:ɖə liⁿkə)

e:ɖiʈərsə co:isə si:ri:ɟə-४

vid̪e:ɦəkə ५०-१०० mə əⁿkəkə bi:cə ɟəgəd̪ɑ:nənd̪ə ɟʰɑ: mənukə e:kəʈɑ: d̪i:rgʰə bɑ:lə kət̪ʰɑ: kəɦi liə bɑ: upənjɑ:sə prəkɑ:ɕit̪ə bʰe:lə, nɑ:mə cʰələ co:nəɦɑ:। bɑ:d̪əme: i: rəcənɑ: vid̪e:ɦə ɕiɕu ut̪ʂəvəme: sⁿkəlit̪ə bʰe:lə, i: rəcənɑ: bɑ:lə məno:viɟɲɑ:nəpərə ɑ:d̪ʰɑ:rit̪ə mɑ:it̪ʰili:kə pəɦilə rəcənɑ: cʰi:, mɑ:it̪ʰili: bɑ:lə sɑ:ɦit̪jə ko:nɑ: likʰi: t̪əkərə ʈre:niⁿgə ko:rsəme: e:ɦi upənjɑ:səke:ⁿ rɑ:kʰələ ɟe:bɑ:kə cɑ:ɦi:। ko:nɑ: mə◌ॊɖərnə upənjɑ:sə ɑ:gɑ:ⁿ bəɽʱɑ:i cʰɑ:i, sʈe:pə bɑ:i sʈe:pə ɑ: se:ɦo: bɑ:lə upənjɑ:sə। pəɽʱəbe: ʈɑ: kəru: se: ɑ:grəɦə।

eːdit̪ərsə coːisə siːriːɟə-४ (daːunəloːdə liⁿkə)

eːdit̪ərsə coːisə siːriːɟə-५

eːdit̪ərsə coːisə ५ meː maːit̪ʰiliːkə "usəneː kəɦaː t̪ʰaː" maːneː kumaːrə pəvənəkə d̪iːrgʰəkət̪ʰaː "pəit̪ʰə" (saːbʰaːrə əⁿt̪ikaː) । ɦind̪iːkə paːt̪ʰəkə, ɟeː "usəneː kəɦaː t̪ʰaː" pəɽʱəneː ɦeːt̪aː, keːⁿ buɟʰələ cʰənɦi ɟeː koːnaː əɦi kət̪ʰaːkeːⁿ rəci cənd̪rəd̪ʰərə ɕərmaː ′guleːriː′ əmərə bʰəꜱ geːlaːɦə। ɦəmə cərcaː kəꜱ rəɦələ cʰiː, kumaːrə pəvənəkə "pəit̪ʰə" d̪iːrgʰəkət̪ʰaːkə। eːkəraː pəɽʱəlaːkə baːd̪ə əɦaːⁿkeːⁿ eːkət̪aː vicit̪rə, sukʰəd̪ə aː moːnə ɦaːulə kəraːibəlaː ənubʰəvə bʰeːt̪ət̪ə, ɟeː seːksəpiːriənə t̪reːɟeːdiː sⁿ milit̪oː laːgət̪ə aː pʰəraːkoː। mud̪aː eːɦi rəcənaːkeːⁿ pəɽʱəlaːkə baːd̪ə t̪aːməsə, gʰɽɳaː səbʰəpərə nijⁿt̪rəɳəkeːⁿ aː saːmaːɟikə/ paːrivaːrikə d̪aːjit̪vəkeːⁿ seːɦoː əɦaːⁿ aːrə gⁿbʰiːrət̪aːsⁿ leːbaːi, seː d̪ʰəri pəkkaː əcʰi। mud̪aː eːkərə eːkət̪aː ɕərt̪ə əcʰi ɟeː eːkəraː səmaːi nikaːli kəꜱ eːkkeː ukʰəɽaːɦaːmeː pəɽʱi ɟaːi।

eːdit̪ərsə coːisə siːriːɟə-५ (daːunəloːdə liⁿkə)

eːdit̪ərsə coːisə siːriːɟə-६

ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə məɳdələkə ləgʰukət̪ʰaː "bisaːⁿɽʱə": १९४२-४३ kə əkaːləmeː bⁿgaːləmeː १५ laːkʰə loːkə muilaː, mud̪aː əmərt̪jə seːnə likʰaːit̪ə cʰət̪ʰi ɟeː ɦunəkərə koːnoː sərə-səmbənd̪ʰiː eːɦi əkaːləmeː nəɦi mərələnɦi। mit̪ʰiloːmeː əkaːlə aːeːlə १९६७ iː. meː aː ind̪iraː gaːⁿd̪ʰiː ɟəkʰənə eːɦi kʂeːt̪rə əeːliː t̪ⁿ ɦunəkaː d̪eːkʰaːoːlə geːlə ɟeː koːnaː musəɦərə ɟaːt̪ikə loːkə bisaːⁿɽʱə kʰaː kəꜱ eːɦi əkaːləkeːⁿ ɟiːt̪i leːlənɦi। maːit̪ʰiliːmeː leːkʰənəkə eːkəbʰəgaːɦə st̪ʰit̪i vid̪eːɦəkə aːgəmənəsⁿ pəɦineː cʰələ। maːit̪ʰiliːkə leːkʰəkə loːkəni seːɦoː əmərt̪jə seːnə ɟeːkaːⁿ oːɦi məɦaːvibʰiːʂikaːsⁿ prəbʰaːvit̪ə nəɦi cʰəlaː aː t̪eːⁿ bisaːⁿɽʱəpərə kət̪ʰaː nəɦi likʰi səkəlaː। ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə məɳdələ eːɦipərə kət̪ʰaː likʰələnɦi ɟeː prəkaːɕit̪ə bʰeːlə ceːt̪ənaː səmit̪ikə pət̪rikaːmeː, mud̪aː kaːrjəkaːriː səmpaːd̪əkə d̪vaːraː vərt̪əniː pərivərt̪ənəkə kaːrəɳə oː maːit̪ʰiliːmeː nəɦi vərəɳ əvəɦəʈʈʰəmeː likʰələ buɟʰaː pəɽələ, aː oːt̪eːkə prəbʰaːviː nəɦi bʰəꜱ səkələ kaːrəɳə viʂəjə rəɦaːi kʰaːⁿt̪iː aː vərt̪əniː kɽt̪rimə। seː eːkərə punh iː-prəkaːɕənə əpənə əsəliː ruːpəmeː bʰeːlə vid̪eːɦəmeː aː iː sⁿkəlit̪ə bʰeːlə "gaːməkə ɟinəgiː" ləgʰukət̪ʰaː sⁿgrəɦəmeː। eːɦi poːt̪ʰiːpərə ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə məɳdələkeːⁿ t̪aːigoːrə lit̪əreːcərə əvaːrdə

bʰeːʈələni। ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə mənɖələkə leːkʰəni: maːit̪ʰiliː kət̪ʰaːd̪ʰaːraːkeːⁿ eːkəbʰəgaːɦə ɦeːbaːsⁿ bəcaː leːləkə, aː maːit̪ʰiliːkə səmaːnaːnt̪ərə it̪iɦaːsəmeː maːit̪ʰiliː saːɦit̪jəkeːⁿ d̪uː kaːləkʰənɖəmeː baːⁿʈi kəꜱ pəɽʱəeː ɟaːeː laːgələ- ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə mənɖələsⁿ puːrvə aː ɟəgəd̪iːɕə prəsaːd̪ə mənɖələ aːgəmənəkə baːd̪ə। t̪ⁿ prəst̪ut̪ə əcʰi ləgʰukət̪ʰaː bisaːⁿɽʱə- əpənə succaː svəruːpəmeː।

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-६ (ɖaːunəloːɖə liⁿkə)

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-७

maːit̪ʰiliːkə pəɦilə aː eːkəmaːt̪rə d̪əlit̪ə aːt̪məkət̪ʰaː: sənd̪iːpə kumaːrə saːpʰiː। sənd̪iːpə kumaːrə saːpʰiːkə d̪əlit̪ə aːt̪məkət̪ʰaː ɟeː əɦaːⁿkeːⁿ əpənə ləgʰu aːkaːraːkə əcʰaːit̪ə ɦiloːɽi d̪eːt̪ə aː əɦaːⁿkə iː st̪ʰit̪i kəꜱ d̪eːt̪ə ɟeː səmaːnaːnt̪ərə maːit̪ʰiliː saːɦit̪jə kət̪əboː pəɽʱuː əɦaːⁿkeːⁿ əcʰaːuⁿ nəɦi ɦoːjət̪ə। iː aːt̪məkət̪ʰaː vid̪eːɦəmeː iː-prəkaːɕit̪ə bʰeːlaːkə baːd̪ə leːkʰəkəkə poːt̪ʰiː "baːiɕaːkʰəmeː d̪əlaːnəpərə"meː sⁿkəlit̪ə bʰeːlə aː iː maːit̪ʰiliːkə əkʰənə d̪ʰərikə eːkəmaːt̪rə d̪əlit̪ə aːt̪məkət̪ʰaː t̪ʰikə। t̪ⁿ prəst̪ut̪ə əcʰi maːit̪ʰiliːkə pəɦilə d̪əlit̪ə aːt̪məkət̪ʰaː: sənd̪iːpə kumaːrə saːpʰiːkə kələməsⁿ।

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-७ (ɖaːunəloːɖə liⁿkə)

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-८

neːnaː bʰuʈəkaːkeːⁿ raːt̪ime: suneːbaː leːlə kicʰu loːkəkət̪ʰaː (vid̪eːɦə peːʈaːrəsⁿ)।

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-८ (ɖaːunəloːɖə liⁿkə)

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-९

maːit̪ʰiliː gəɟələpərə pəricərcaː (vid̪eːɦə peːʈaːrəsⁿ)।

eːɖiʈərsə coːisə siːriːɟə-९ (ɖaːunəloːɖə liⁿkə)

………………………………………………………………………………………

ɟəgədi̪ːɕə prəsɑːd̪ə mənɖələ ɟiːkə ६५ ʈɑː poːt̪ʰiːkə nəvə s^{n}skərəɳə vide̪ːɦəkə २३३ (Videha_01_09_2017) s^{n} २५० (Videha_15_05_2018) d̪ʰərikə ə^{n}kəmeː d̪ʰɑːrɑːvɑːɦikə prəkɑːɕənə niːcɑː^{n}kə li^{n}kəpərə pəɽʱuː:-

VIDEHA_233

VIDEHA_234

VIDEHA_235

VIDEHA_236

VIDEHA_237

VIDEHA_238

VIDEHA_239

VIDEHA_240

VIDEHA_241

VIDEHA_242

VIDEHA_243

VIDEHA_244

VIDEHA_245

VIDEHA_246

VIDEHA_247

VIDEHA_248

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

VIDEHA_249

VIDEHA_250

....

vid̪eːɦə iː-pət̪rikaːkə biːcʰələ rəcənaːkə sⁿgə- maːit̪ʰiliːkə sərvəɕreːʂʈʰə rəcənaːkə eːkət̪aː səmaːnaːnt̪ərə sⁿkələnəː

vid̪eːɦəː səd̪eːɦəː १ (२००८-०९) d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦəː səd̪eːɦəː १ (२००८-०९) t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː२ (maːit̪ʰiliː prəbənd̪ʰə-nibənd̪ʰə-səmaːloːcənaː २००९-१०) d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː२ (maːit̪ʰiliː prəbənd̪ʰə-nibənd̪ʰə-səmaːloːcənaː २००९-१०) t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː३ (maːit̪ʰiliː pəd̪jə २००९-१०)d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː३ (maːit̪ʰiliː pəd̪jə २००९-१०) t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː४ (maːit̪ʰiliː kət̪ʰaː २००९-१०)d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦəː४ (maːit̪ʰiliː kət̪ʰaː २००९-१०) t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː viɦəni kət̪ʰaː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ५]d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː viɦəni kət̪ʰaː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ५] t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː viɦəni kət̪ʰaː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ५]- d̪oːsərə sⁿskərəɳə d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː ləgʰukət̪ʰaː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ६]d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː ləgʰukət̪ʰaː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ६] t̪irəɦut̪aː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː pəd̪jə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ७]d̪eːvənaːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː pəd̪jə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ७] t̪irəɦut̪ɑː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː nɑːʈjə ut̪səvə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ८]d̪eːvənɑːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː nɑːʈjə ut̪səvə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ८] t̪irəɦut̪ɑː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː ɕiɕu ut̪səvə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ९]d̪eːvənɑːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː ɕiɕu ut̪səvə [vid̪eːɦə səd̪eːɦə ९] t̪irəɦut̪ɑː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː prəbənd̪ʰə-nibənd̪ʰə-səmɑːloːcənɑː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə १०]d̪eːvənɑːgəriː

vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː prəbənd̪ʰə-nibənd̪ʰə-səmɑːloːcənɑː [vid̪eːɦə səd̪eːɦə १०] t̪irəɦut̪ɑː

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦə ११

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦə १२

vid̪eːɦəːsəd̪eːɦə १३

…………………………………………………………………………………………

Maithili Books can be downloaded from: MAITHILI BOOKS

…………………………………………………………………………………………

vid̪eːɦə səmmɑːnəː səmmɑːnə-suːciː (səmɑːnɑːnt̪ərə sɑːɦit̪jə əkɑːd̪eːmiː purəskɑːrə səɦit̪ə)

……………………………………………………………………………………………………

maːit̪ʰiliːkə vərt̪əniː

१

maːit̪ʰiliːkə vərt̪əniː- vid̪eːɦə maːit̪ʰiliː mɑːnəkə bʰɑːʂɑː ɑː maːit̪ʰiliː bʰɑːʂɑː səmpɑːd̪ənə pɑːʈʰjəkrəmə

bʰɑːʂɑːpɑːkə

२

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

maːit̪ʰiliːkə vərt̪əniːmeː pərjaːpt̪ə vivid̪ʰət̪aː əcʰi। mud̪aː prəɕnəpət̪rə d̪eːkʰəlaː ut̪t̪ərə eːkərə vərt̪əniː ignuː BMAF001 sⁿ preːrit̪ə buɟʰaːit̪ə əcʰi, seː eːkərə eːkəraː eːkə ukʰəɽaːɦaːmeː unəʈaː-punəʈaː d̪ijaːu, t̪ət̪əbeː d̪ʰəri pərjaːpt̪ə əcʰi। juː.piː.eːsə.siː. kə maːit̪ʰiliː (kəmpələsəriː) peːpərə leːlə seːɦoː iː pərjaːpt̪ə əcʰi, seː ɟeː vid̪jaːrt̪ʰiː maːit̪ʰiliː (kəmpələsəriː) peːpərə leːneː cʰət̪ʰi seː eːkərə eːkəʈaː aːrə pʰaːsʈə-riːɖiⁿgə d̪oːsərə-ukʰəɽaːɦaːmeː kərət̪ʰi |

IGNOU ignuː BMAF-001

....

suːcənaː/ gʰoːʂəɳaː

"vid̪eːɦə səmmaːnə" səmaːnaːnt̪ərə saːɦit̪jə əkəd̪eːmiː purəskaːrəkə naːməsⁿ prəcəlit̪ə əcʰi। "səmaːnaːnt̪ərə saːɦit̪jə əkaːd̪eːmiː purəskaːrə" (maːit̪ʰiliː), ɟeː saːɦit̪jə əkaːd̪eːmiːkə maːit̪ʰiliː vibʰaːgəkə gəeːrə saːⁿvaːid̪ʰaːnikə kaːɟəkə viroːd̪ʰəmeː ɕuru kəeːlə cʰələ, leːlə ənuɕⁿsaː aːmənt̪rit̪ə əcʰi।

ənuɕⁿsaː nimnə koːʈi səbʰəmeː aːmənt̪rit̪ə əcʰi:

१) pʰeːloː

२)muːlə purəskaːrə

३)baːlə-saːɦit̪jə

४)juvaː purəskaːrə aː

५) ənuvaːd̪ə purəskaːrə।

purəskaːrəkə səbʰə kraːiʈeːrijaː saːɦit̪jə əkaːd̪eːmiː, d̪illiːkə səmaːnaːnt̪ərə purəskaːrəkə səməkʂə rəɦət̪ə, ɟeː eːɦi liⁿkə sahitya-akademi.gov.in pərə upələbd̪ʰə əcʰi। əpənə ənuɕⁿsaː editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəʈʰaːu।

gəɟeːnd̪rə ʈʰaːkurə

"vikiːpiːɖijaː"meː maːit̪ʰiliːkəbaːd̪ə maːit̪ʰiliː "guːgələ ʈraːnsəleːʈə"meː seːɦoː.. əgilaː ləkʂjə "əmeːɟənə əleːksaː"

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

gu:gələ ʈrɑ:nsəle:ʈə

gu:gələ ʈrɑ:nsəle:ʈəkə liⁿkə

https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate

gu:gələ ʈrɑ:nsəle:ʈəke:ⁿ ɑ:rə puʂʈə kərəbɑ:kə kʰəgəʈɑ: cʰa:i t̪əi le:lə əgilɑ: kɑ:ɟə əɽʱɑ: rəɦələ cʰi::

https://translate.google.com/about/contribute/

prɑ:rəmbʰə:

viki:pi:d̪ijɑ: ०१ pʰərəbəri: २००८ liⁿkə

https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false (ma:it̪ʰili: d̪e:vənɑ:gəri:)

https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (ma:it̪ʰili: t̪irəɦuʈɑ:)

https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (ma:it̪ʰili: bre:lə)

gu:gələ ʈrənsəle:ʈə २२ ɟu:nə २०११kə liⁿkə

https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/

gu:gələ ʈrɑ:ⁿsəle:ɕənə ʈu:ləme:

"biɦɑ:ri:" bʰɑ:ʂɑ:kə bəd̪əlɑ:me: ma:it̪ʰili: le:lə ələgə ʈrɑ:ⁿsəle:ɕənə ʈu:lə bəne:bɑ:kə ɑ:ve:d̪ənə vid̪e:ɦəkə səd̪əsjəgəɳə d̪vɑ:rɑ: d̪e:lə ge:lə əcʰi। əpənə jo:gəd̪ɑ:nə gu:gələ ʈrɑ:ⁿsəle:ʈə le:lə kəru:,

ɑ: kəe:lə səmpɑ:d̪ənə bəd̪ələbɑ: kɑ:lə kɑ:rəɳə me: (əⁿgre:ɟi:me:) "biɦɑ:ri:" nɑ:mnɑ: ko:no: bʰɑ:ʂɑ: na:i ɦe:bɑ:kə cərcɑ: kəru:। a:i liⁿkəpərə ənuvɑ:d̪ə kəru:; gu:gələ e:kɑ:uⁿʈəsⁿ ləॅĭgə inə ke:lɑ:kə bɑ:d̪ə।

http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject

http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh (links closed)

viki:pi:d̪ija: ma:it̪ʰili: liⁿkə

vid̪e:ɦə (pət̪rika:) https://mai.wikipedia.org/s/kgv

int̪ərne:ʈəkə sⁿsa:rəme: ma:it̪ʰili: bʰa:ʂa: https://mai.wikipedia.org/s/s6h

bʰa:ləsərikə ga:cʰə https://mai.wikipedia.org/s/ipm

vid̪e:ɦə https://mai.wikipedia.org/s/ie1

vid̪e:ɦəkə pʰe:səbukə bʰərsənə https://mai.wikipedia.org/s/iu1

vid̪e:ɦə səmma:nə https://mai.wikipedia.org/s/jc2

vid̪e:ɦə a:rka:ibʰə https://mai.wikipedia.org/s/jc0

vid̪e:ɦə mit̪ʰila: rət̪nə https://mai.wikipedia.org/s/jc3

vid̪e:ɦə mit̪ʰila:kə kʰo:ɟə https://mai.wikipedia.org/s/jc4

vid̪e:ɦə su:cəna: sⁿpərkə ənve:ʂəɳə https://mai.wikipedia.org/s/jc5

ɕrut̪i prəka:ɕənə https://mai.wikipedia.org/s/iu7

ənəcinɦa:rə a:kʰərə https://mai.wikipedia.org/s/ion

ma:it̪ʰili: gəɟələ https://mai.wikipedia.org/s/idz

ma:it̪ʰili: ba:lə gəɟələ https://mai.wikipedia.org/s/iex

ma:it̪ʰili: bʰəkt̪i gəɟələ https://mai.wikipedia.org/s/if1

http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator
http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai

http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai

http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai

əⁿt̪imə pɑːⁿcuː sɑːiʈə vikiː maːit̪ʰiliː proːɟeːkʈəkə əcʰi। eːɦi liⁿkə səbʰə pərə ɟɑː kəjə proːɟeːkʈəkeːⁿ ɑːgɑːⁿ bəɽʱɑːuː। (links closed)

əmeːɟənə əleːksɑː maːit̪ʰiliː (ɕiːgʰrə....)

"vikiːpiːɖijɑː"meː maːit̪ʰiliːkəbɑːd̪ə maːit̪ʰiliː "guːgələ ʈrɑːnsəleːʈə"meː seːɦoː.. əgilɑː ləkʂjə "əmeːɟənə əleːksɑː"

vid̪eːɦəkə t̪eːsərə əⁿkəmeː (०१ pʰərəbəriː २००८) ɟeː kʰuɕəkʰəbəriː pɑːʈʰəkə loːkənikeːⁿ maːit̪ʰiliː vikiːpiːɖijɑːkə səmbənd̪ʰəmeː d̪eːlə geːlə cʰələ t̪əkərə sukʰəd̪ə pəriɳət̪i kəeːkə sɑːlə pəɦineː bʰeːʈələ cʰələ।

maːit̪ʰiliː guːgələ ʈrɑːnsəleːʈəkə səmbənd̪ʰəmeː vid̪eːɦəkə pʰeːsəbukə pɹ̩ʂʈʰəpərə २०११ meː d̪eːlə geːlə t̪əkərə sukʰəd̪ə pəriɳət̪i ११ məiː २०२२ keːⁿ bʰeːʈələ।

maːit̪ʰiliː əmeːɟənə əleːksɑːkə seːɦoː ɑːrəmbʰə ɕiːgʰreː ɦəeːt̪ə।

(liⁿkə-skriːnəcit̪rə niːcɑːⁿ d̪eːlə ɟɑː rəɦələ əcʰi।)

https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA2#v=onepage&q&f=false

https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/

o:ɦi səməjəme: vid̪e:ɦə səmpɑ:d̪əkə mənɖələme: i: lo:kəni rəɦət̪ʰi: səɦə-səmpɑ:d̪əkə: ume:ɕə m^{n}ɖələ। səɦɑ:jəkə səmpɑ:d̪əkə: ɕivə kumɑ:rə ɟʰɑ: ɑ: munnɑ:ɟi: (məno:ɟə kumɑ:rə kərɳə)। bʰɑ:ʂɑ: səmpɑ:d̪ənə: nɑ:ge:nd̪rə kumɑ:rə ɟʰɑ: ɑ: pəɲɟi:kɑ:rə vid̪jɑ:nənd̪ə ɟʰɑ:। kəlɑ:-səmpɑ:d̪ənə: vəni:t̪ɑ: kumɑ:ri: ɑ: rəɕmi re:kʰɑ: sinɦɑ:। səmpɑ:d̪əkə-ɕo:d̪ʰə-ənve:ʂəɳə: ɖə॑ĭ. ɟəjɑ: vərmɑ: ɑ: ɖə॑ĭ. rɑ:ɟi:və kumɑ:rə bərmɑ:। səmpɑ:d̪əkɑ: nɑ:ʈəkə-r^{n}gəm^{n}cə-cələcit̪rə: be:cənə ʈʰɑ:kurə। səmpɑ:d̪əkə su:cənɑ:-səmpərkə-səmɑ:d̪ə: pu:nəmə m^{n}ɖələ ə prij^{n}kɑ: ɟʰɑ:। səmpɑ:d̪əkə ənuvɑ:d̪ə vibʰɑ:gə: vini:t̪ə ut̪pələ। spəʂʈə əcʰi ɟe: "səmpɑ:d̪əkə ənuvɑ:d̪ə vibʰɑ:gə" vini:t̪ə ut̪pələ (ɑ:bə əsisʈe:nʈə pro:pʰe:sərə, ɑ:i.ɑ:i.e:mə.si:. ɟəmmu:) kə viɕe:ʂə səɦəjo:gə rəɦələ, ɑ:ɕi:ʂə ənəcinɦɑ:rə səmpɑ:d̪əkə mənɖələ me: nəɦijo: rəɦəlɑ: ut̪t̪ərə ko:no: səmpɑ:d̪əkəs^{n} kəmə kɑ:ɟə nɑ:i kərɑ:it̪ə cʰət̪ʰi। mɑ:it̪ʰili:॑kə pɑ:ʈʰəkə vərgə se:ɦo: əpənə jət̪ʰɑ:ɕəkt̪i jo:gəd̪ɑ:nə d̪e:ləni।

https://books.google.co.in/books?id=zmIugpjpOKYC&lpg=PA1&pg=PA600#v=onepage&q&f=false

https://books.google.co.in/books?id=-U04e5FfnTEC&lpg=PA1&pg=PA405#v=onepage&q&f=false

gu:gələ ʈrɑ:nsəle:ʈəke:^{n} ɑ:rə puʂʈə kərəbɑ:kə kʰəgət̪ɑ: cʰɑ:i t̪əi le:lə əgilɑ: kɑ:ɟə əɽʱɑ: rəɦələ cʰi::

https://translate.google.com/about/contribute/

gu:gələ ʈrɑ:nsəle:ʈə kɑ:rjəkrəmə d̪e:kʰu:

https://youtu.be/nP-nMZpLM1A

Google Translate:04:45to06:25 (24 new languages at 06:00)

Detailed Description

Tune in to find out about how we're furthering our mission to organize the world's information and make it universally accessible and useful. To watch this keynote with American Sign Language (ASL) interpretation, please click here: https://youtu.be/PeUXBvRExic

0:00 Opening Film

1:47 Introduction, Sundar Pichai

6:21 Knowledge

15:45 Knowledge&Search

27:15 Skin Tone Equity

32:00 Computing

33:08 Assistant

43:34 Computing: AI Test Kitchen

53:08 Safer with Google

1:04:38 Safer Way to Search

1:11:20 Android: Opening

1:45:45 Android: Wear OS&Tablet

1:25:32 Android: Better Together

1:31:22 Hardware: Opening

1:33:22 Hardware: Pixel Phone&Buds

1:45:44 Hardware: Ambient&Beyond the Phone

1:54:32 Augmented Reality&Close

rəcənɑ:kɑ:rə əpənə ma:ulikə ɑ: əprəkɑ:ɕiṯə rəcənɑ: (ɟəkərə ma:ulikəṯɑ:kə sⁿpu:rɳə uṯṯərəḏɑ:jiṯvə le:kʰəkə gəɳəkə məḏʰjə cʰənɦi) editorial.staff.videha@gmail.com ke:ⁿ me:lə əʈa:icəme:ɳʈəkə ru:pəme:ⁿ .doc, .docx, .rtf vɑ: .txt pʰə৺rme:ʈəme: pəʈʰɑ: səka:i cʰəṯʰi। e:ṯəɿ prəkɑ:ɕiṯə rəcənɑ: səbʰəkə kə৺pi:rɑ:iʈə le:kʰəkə/sⁿgrəɦəkərṯṯɑ: lo:kənikə ləgəme: rəɦəṯənɦi, 'viḏe:ɦə' prəṯʰəmə ma:iṯʰili: pɑ:kʂikə i: pəṯrikɑ: mɑ:ṯrə e:kərə prəṯʰəmə prəkɑ:ɕənəkə/ priⁿʈə-ve:bə ɑ:rkɑ:ivəkə/ ɑ:rkɑ:ivəkə ənuvɑ:ḏəkə ɑ: ɑ:rkɑ:ivəkə i:-prəkɑ:ɕənə/ priⁿʈə-prəkɑ:ɕənəkə əḏʰikɑ:rə a:i i:-pəṯrikɑ:ke:ⁿ cʰa:i, ɑ: se: ɦɑ:ni-lɑ:bʰə rəɦiṯə ɑ:ḏʰɑ:rəpərə cʰa:i ɑ: ṯɑ:iⁿ a:i le:lə ko:no: rə৺jəlʈi:kə/ pɑ:riɕrəmikəkə prɑ:vəḏʰɑ:nə na:i cʰa:i। ṯe:ⁿ rə৺jəlʈi:kə/ pɑ:riɕrəmikəkə iccʰukə viḏe:ɦəsⁿ na:i ɟuʈəṯʰi, se: ɑ:grəɦə। rəcənɑ:kə sⁿgə rəcənɑ:kɑ:rə əpənə sⁿkʂipṯə pəricəjə ɑ: əpənə skɑ:inə kəe:lə ge:lə pʰo:ʈo: pəʈʰe:ṯɑ:ɦə, se: ɑ:ɕɑ: kərɑ:iṯə cʰi:। rəcənɑ:kə əⁿṯəme: ʈɑ:ipə rəɦəjə, ɟe: i: rəcənɑ: ma:ulikə əcʰi, ɑ: pəɦilə prəkɑ:ɕənəkə ɦe:ṯu viḏe:ɦə (pɑ:kʂikə) i: pəṯrikɑ:ke:ⁿ ḏe:lə ɟɑ: rəɦələ əcʰi। me:lə prɑ:pṯə ɦo:jəbɑ:kə bɑ:ḏə jəṯʰɑ:sⁿbʰəvə ɕi:gʰrə (sɑ:ṯə ḏinəkə bʰi:ṯərə) e:kərə prəkɑ:ɕənəkə əⁿkəkə su:cənɑ: ḏe:lə ɟɑ:jəṯə। e:ɦi i: pəṯrikɑ:ke:ⁿ ɕri:məṯi ləkʂmi: ʈʰɑ:kurə ḏvɑ:rɑ: mɑ:səkə ०१ ɑ: १५ ṯiṯʰike:ⁿ i: prəkɑ:ɕiṯə kəe:lə ɟɑ:iṯə əcʰi।

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html liⁿkəpərə, sroːt̪ə wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ bʰɑːləsərikə gɑːcʰə-prət̪ʰəmə maːit̪ʰiliː bləǐgə / maːit̪ʰiliː bləǐgəkə eːgriːgeːʈərə) keːrə ruːpəmeː inʈərəneːʈəpərə maːit̪ʰiliːkə prɑːciːnət̪əmə upəst̪ʰit̪əkə ruːpəmeː vid̪jəmɑːnə əcʰi। iː maːit̪ʰiliːkə pəɦilə iⁿʈərəneːʈə pət̪rikɑː t̪ʰikə ɟəkərə nɑːmə bɑːd̪əmeː १ ɟənəvəriː २००८ sⁿ "vid̪eːɦə" pəɖəlaːi।iⁿʈərəneːʈəpərə maːit̪ʰiliːkə prət̪ʰəmə upəst̪ʰit̪ikə jaːt̪rɑː vid̪eːɦə- prət̪ʰəmə maːit̪ʰiliː pɑːkʂikə iː pət̪rikɑː d̪ʰəri pəɦuⁿcələ əcʰi,ɟeː http://www.videha.co.in/ pərə iː prəkɑːɕit̪ə ɦoːit̪ə əcʰi। ɑːbə “bʰɑːləsərikə gɑːcʰə” ɟɑːləvɽt̪t̪ə 'vid̪eːɦə' iː-pət̪rikɑːkə prəvəkt̪ɑːkə sⁿgə maːit̪ʰiliː bʰɑːʂɑːkə ɟɑːləvɽt̪t̪əkə eːgriːgeːʈərəkə ruːpəmeː prəjukt̪ə bʰəs rəɦələ əcʰi। vid̪eːɦə iː-pət̪rikɑː ISSN 2229-547X VIDEHA

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement